

Handelingen

17-18-19-20-21
- 22-23-24-25-26

VLAAMSE RAAD

1985-1986

Vergaderingen van juni 1986

BELANGENCONFLICT VOORSTEL VAN DECREET CCF OMBUDSMAN
BELANGENCONFLICT VOORSTEL VAN DECREET CCF TAALGEBRUIK
GEVOLGEN PINKSTERPLAN op BELEID VLAAMSE GEMEENSCHAP
HUISVUILPROBLEMATIEK VLAAMS-BRABANT
ERKENNING WESTHOEK ALS PRIORITAIR GEBIED ESF
TV-BIJDRAGE BETREFFENDE KERNENERGIE
WERKING EN FINANCIERING VZW VL-ANDERS
OPHEFFING BESCHERMING PLATEAU VAN KASTERT TE RIEMST
BRT-UITZENDINGEN EN BESPARINGSPLAN NATIONALE REGERING
TERBESCHIKKINGSTELLING KABINETSMEDEWERKERS DOOR PARTICULIERE
INSTELLINGEN
MEDIARAAD
MIDDELENBEGROTING 1986
UITGAVENBEGROTING 1986
PROBLEMATIEK STORT BOCKX TE BEERSE
STOPZETTING SUBSIDIERING VZW ALFABETISERING VLAANDEREN
COMMISSIE VAN ONDERZOEK OPERA VOOR VLAANDEREN
WERKINGSBEGROTING RAAD
BEGROTINGSTABELLEN

Inhoud

Nr. 17 **Donderdag 5 juni 1986**

Berichten van verhindering, blz. 459

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 459

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 459

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 459

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 460

Moties

Indiening, blz. 460

Verslagen

Indiening, blz. 460

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 460

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 460

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, J. Van Elewycyk, A. Denys en H. Schiltz betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „visant à créer un ombudsman médiateur pour la protection des droits et de la défense des intérêts légitimes des habitants francophones de la région flamande, plus spécialement dans la périphérie bruxelloise et dans les communes de la frontière linguistique”, Stuk CCF 27 (1985-1986) - N° 1 - 146 (1985-1986) - Nr. 1

Bespreking, blz. 460

Spreker : de heer L. Dierickx

Hoofdelijke stemming, blz. 461

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, J. Van Elewycyk, A. Denys en H. Schiltz betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „régulant l'emploi des langues pour les mandataires publics dans la région de langue française et portant application du Pacte international relatif aux droits civils et politiques fait à New York en ce qui concerne la protection contre toute discrimination linguistique à l'égard de la langue française, de sa diffusion, de son usage notamment par rapport à la liberté de choix du corps électoral et assurant aux minorités culturelles francophones la protection des droits culturels et linguistiques garantis par la convention”, Stuk CCF 41 (1985-1986) - N° 1 - 147 (1985-1986) - Nr. 1

Bespreking, blz. 462

Hoofdelijke stemming, blz. 463

Motie van orde

Agenda, blz. 463

Sprekers : de heer J. Van Elewycyk, Minister G. Geens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 464

Nr. 18 **Maandag 16 juni 1986**

Berichten van verhindering, blz. 465

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 465

Verslagen

Indiening, blz. 465

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 465

Rouwhulde, blz. 465

Voorstel van resolutie van de heer N. De Batselier c.s. betreffende de gevolgen van het Pinksterplan van de Regering-Martens VI op het beleid van de Vlaamse Gemeenschap - 143 (1985-1986) - Nr. 1

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de procedure gevolgd door de centrale Regering bij de opstelling van het zogenaamde Pinksterplan en de gevolgen van de door de centrale Regering hierbij genomen beslissingen voor de financiële toekomst van de Vlaamse Gemeenschap en voor de begroting 1986 en volgende

Bespreking, blz. 466

Sprekers : de heren N. De Batselier, H. Schiltz, Minister G. Geens, de heren J. Van Elewycyk, E. Gryp, A. Denys, G. Verhaegen

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer P. Peeters tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de dreigende en onaanvaardbare plannen tot vestiging van een centraal stort voor het huisvuil van alle gemeenten van Vlaams-Brabant in het bos van Aa te Zemst en over de dringende noodzaak een definitieve en voor het leefmilieu aanvaardbare oplossing uit te werken voor het huisvuilprobleem in Vlaams-Brabant, blz. 479

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer M. Decoster tot de heer P. Deprez, Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen, over de erkenning van de Westhoek als prioritair gebied in het kader van de tewerkstellingsinitiatieven van het Europees Sociaal Fonds, blz. 479

Vraag van de heer J. Gabriels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de TV-bijdrage betreffende kernenergie in de Terloops-uitzending op 17 mei jongstleden, blz. 480

Vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de werking en financiering van de VZW VI-Anders, blz. 481

Vraag van de heer J. Gabriels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de eventuele opheffing van de bescherming van het plateau van Kastert te Riemst, blz. 481

Vraag van de heer F. Vandenbroucke tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het verlenen van de auspiciën van de Vlaamse Executieve aan een non-profit beurs georganiseerd door de VZW VI-Anders en de implicaties hiervan, blz. 482

Vraag van de heer J. Van Elewycyk tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de BRT-uitzendingen en het besparingsplan van de Regering, blz. 482

Vraag van de heer L. Vanvelthoven tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid? en de heer J. Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over kabinetsmedewerkers op willige basis ter beschikking gesteld door particuliere instellingen, blz. 483

Vraag van mevrouw M. Vogels tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, over mogelijke steun aan de beurs VI-Anders, blz. 484

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer J. Van Elewycyk tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de Mediarad, blz. 485

Regeling van de werkzaamheden, blz. 485

Nr. 19 **Dinsdag 17 juni 1986**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 487

Motie van orde

Agenda, blz. 487

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986 - 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata) - 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)
Interpellatie van de heer J. Sleenckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de problemen rond het stort Bockx te Beerse (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu)

Interpellatie van de heer V. Van Eetvelt tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het stopzetten van de subsidiëring van de VZW Alfabetisering Vlaanderen (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie cultuur)

Algemene bespreking, blz. 487
Sprekers : Minister L. Waltniel, de heer F. Vermeiren, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 494

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 495
Sprekers : de heren J. Dupré, J. Van Elewycq, H. Schiltz

Regeling van de werkzaamheden, blz. 507

Nr. 20 **Dinsdag 17 juni 1986**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 509

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 509

Sprekers : de heer A. Denys, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heer P. Tant, Minister L. Waltniel, de heren J. Van Elewycq, H. Schiltz

Leefmilieu, blz. 523

Toegevoegde interpellatie van de heer J. Sleenckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de problemen rond het stort Bockx te Beerse

Sprekers : de heren F. Cauwenberghs, verslaggever, L. Vanvelthoven

Regeling van de werkzaamheden, blz. 526

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking, (Voortzetting)

Leefmilieu (Voortzetting), blz. 527

Toegevoegde interpellatie van de heer J. Sleenckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de problemen rond het stort Bockx te Beerse

Sprekers : de heren J. Bosmans, M. Capoen, E. Gryp, mevrouw O. Lefeber, de heren F. Vermeiren, O. Meyntjens, W. Van Durme, A. Geens, J. Sleenckx, Minister J. Lenssens

Binnenlandse aangelegenheden, blz. 548

Sprekers : de heren A. Vangronsveld, verslaggever, G. Temmerman, G. Cardoen, J. Desseyn, J. Bosmans, H. De Loor, E. Vankensbilck, Minister J. Pedé

Stadsvernieuwing, blz. 564

Sprekers : de heren J. Leclercq, J. De Roo, W. Van Durme, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heer O. Meyntjens, Minister J. Pedé

Regeling van de werkzaamheden, blz. 575

Nr. 21

Woensdag 18 juni 1986
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 577

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Ruimtelijke Ordening
Natuurbehoud en Groenvoorziening
Landinrichting en Waterbeheersing, blz. 577

Sprekers : de heren V. Van Eetvelt, verslaggever, J. Leclercq, J. De Seranno, J. Sauwens, M. Van houtte, mevrouwen M. Vogels, T. Merckx-Van Goye

Regeling van de werkzaamheden, blz. 598

Nr. 22

Woensdag 18 juni 1986
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 599

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Ruimtelijke Ordening
Natuurbehoud en Groenvoorziening
Landinrichting en Waterbeheersing (Voortzetting), blz. 599

Sprekers : Minister J. Pedé, Minister J. Lenssens, Minister P. Deprez

Motie van Orde

Stand van zaken, blz. 607
Spreker : de heer H. Schiltz

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Tewerkstelling en Energie, blz. 608
Spreker : de heer C. Moors, verslaggever

Motie van Orde

Stand van Zaken, blz. 609
Sprekers : de heer H. Schiltz, Minister G. Geens, de heer J. Van Elewycck

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Tewerkstelling en Energie (Voortzetting), blz. 611
Sprekers : de heren N. De Batselier, W. Cortois, W. Desaeyere, M. Didden, mevrouw M. Vogels, de heren F. Vandebroucke, J. Laverge, E. Van Rompuy, A. Geens, mevrouw L. Detiege

Motie van Orde

Stand van zaken, blz. 629
Spreker : de heer J. Van Elewycck

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Tewerkstelling en Energie (Voortzetting), blz. 629
Sprekers : Minister G. Geens, de heren N. De Batselier, A. Denys

Huisvesting, blz. 634

Sprekers : de heren H. De Loor, C. Marchand (verslaggever), W. Taelman, O. Meyntjens, W. Van Durme, J. Van Elewycck, J. De Seranno, J.-P. Pillaert, Minister P. Akkermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 651

Nr. 23 **Donderdag 19 juni 1986**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 653

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Welzijn, Gezondheid, blz. 653

Sprekers : mevrouw C. Boeraeve-Derycke, verslaggever, de heren M. Vandenhove, A. Diegenant, L. Vanhorenbeek, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heren L. Dhoore, P. De Weirdt, mevrouwen C. Smitt, N. Maes, M. Vogels en de heer L. Hancké

Regeling van de werkzaamheden, blz. 673

Nr. 24 **Donderdag 19 juni 1986**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 675

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Welzijn en Gezondheid (Voortzetting), blz. 675

*Sprekers : de heren R. Vannieuwenhuyze, J. Valkeniers, E. De Groot, Minister R. Steyaert, Minister J. Lenssens, de heer L. Hancké

Onderwijs en Vorming, blz. 695

Sprekers : de heren F. Piot, verslaggever, A. Laridon, C. Moors, H. Coveliers, E. Vandersmissen, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heer P. Breyne, mevrouw N. Maes, de heer A. Diegenant, Minister T. Kelchtermans

Buitenlandse en Externe Aangelegenheden, blz. 716

Sprekers : de heren L. Lenaerts, namens de heer A. Steverlyncx, verslaggever, E. Derycke, M. Decoster, F. Baert, H. Suykerbuyk, Minister P. Deprez

Regeling van de werkzaamheden, blz. 730

Nr. 25 **Vrijdag 20 juni 1986**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 731

Voorstel van decreet

Intrekking, blz. 73 1

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Algemene bespreking (Voortzetting)

Cultuur, Media, Sport, blz. 731

Toegevoegde interpellatie van de heer V. Van Eetvelt tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het stopzetten van de subsidiëring van de VZW Alfabetisering Vlaanderen

Sprekers : de heren F. Bosmans, verslaggever, W. Seeuws, M. Desutter, A. De Beul, mevrouwen A. Neyts-Uytbroeck, M. Van Puymbroeck, de heren M. Galle, P. Breyne, mevrouw N. Maes

Regeling van de werkzaamheden, blz. 754

Nr. 26 **Vrijdag 20 juni 1986**
 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 755

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Algemene bespreking (Voortzetting)

Cultuur (Voortzetting), blz. 755

Toegevoegde interpellatie van de heer V. Van Eetvelt tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het stopzetten van de subsidiëring van de VZW Alfabetisering Vlaanderen

Sprekers : de heren J. Vandermarliere, J. Van Elewycyk, W. Van Durme, J. Devolder, G. Moens, W. Luyten, L. Hancké

Media, blz. 765

Sprekers : de heren J. Bosmans, verslaggever, H. Van Rompaey, L. Van den Bossche, H. Coveliers, J. Van Elewycyk, W. Van Durme

Sport, blz. 774

Sprekers : de heren F. Cauwenberghs, verslaggever, M. Colla, F. Van Steenkiste, A. Diegenant, O. Van den Broeck, P. De Weirdt, V. Van Eetvelt, mevrouwen N. Maes, M. Van Puymbroeck, Minister P. Dewael, de heren J. Van Elewycyk, W. Luyten

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 796

Hoofdelijke stemming, blz. 796

Sprekers : de heren H. Schiltz, G. Verhaegen

Ontwerp van decreet houdende de begro-

ting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Artikelsgewijze bespreking, blz. 798

Sprekers : de heer J. Van Elewycyk, Minister L. Waltiel, de heren H. Schiltz, H. Suykerbuyk, P. Tant, H. Coveliers

Hoofdelijke stemming, blz. 821

Sprekers : de heren J. Van Elewycyk, H. Schiltz, A. Denys

Commissie van Onderzoek over de Opera voor Vlaanderen

Benoeming van de leden, blz. 824

Werkingsbegroting van de Raad

Beraadslaging en stemming, blz. 824

Spreker : mevrouw C. Smitt, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 825

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 827

VOORZITTER : de heer M. Olivier,
Eerste-Ondervoorzitter, treedt als
Voorzitter op.

— *De notulen van de jongste vergade-
ring worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om
10.00 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de
vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. De Bremaeker, P. Van Der Niepen ;
gezondheidsredenen.

J. Chabert, T. Declercq, A. Stever-
lynck ; buitenslands.

P. Chevalier, G. Moens, K. Van Miert,
F. Willockx ; ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende
de middelenbegroting van de Vlaamse
Gemeenschap voor het begrotingsjaar
1986

— 6 (19851986) — Nr. 1 (Algemene
toelichting + Errata)

— 7 (19851986) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende
de begroting van de Vlaamse Gemeen-
schap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (19851986) — Nr. 1 (Algemene
toelichting + Errata)

— 8 (19851986) — Nrs. 1 (+ Addendum
en Bijlagen + Errata) tot 10

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIE
(R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Dames en heren, aan
de orde is de voortzetting van het be-
grotingsdebat.

RUIMTELIJKE ORDENING
NATUURBEHOUD EN GROEN-
VOORZIENING
LANDINRICHTING EN WATER-
BEHEERSING

De Voorzitter : Wij behandelen thans
de materies waarvoor respectievelijk
Ministers Pede, Lenssens en Deprez
bevoegd zijn, met name ruimtelijke
ordering, natuurbehoud en groen-
voorziening en landinrichting en wa-
terbeheersing.

De heer Van Eetvelt, verslaggever,
heeft het woord.

De heer V. Van Eetvelt, verslaggever,
(op de tribune) : Mijnheer de Voorzit-
ter, mijnheer de Minister, geachte col-
lega's, het verslag over de bespreking
van de begrotingsartikelen waarvoor
de Commissie voor Ruimtelijke Orde-
ning bevoegd is, dat een veertigtal pa-
gina's telt en waaraan wij twee com-
missievergaderingen hebben gewijd,
bevat drie delen :

I. natuurbehoud en groenvoorziening
(materie waarvoor Gemeenschapsmi-
nister Lenssens bevoegd is) ;

II. ruimtelijke ordening (materie
waarvoor Gemeenschapsminister Pe-
de bevoegd is) ;

III. landinrichting en waterbeheer-
sing (materies waarvoor Gemeen-
schapsminister Deprez bevoegd is).

Als algemene opmerking moet vooraf
worden vermeld dat de leden de op-
plitsing van een concreet bevoegd-
heidspakket over drie Gemeen-
schapsministers ten zeerste betreu-
ren.

Sommige Gemeenschapsministers op
hun beurt betreuren het feit dat het
Bureau van de Vlaamse Raad niet is
ingegaan op hun suggestie voor elke
Gemeenschapsminister in een com-
missie te voorzien.

Ik wens aan te vangen met het gedeel-
te dat tot de bevoegdheid van de Ge-
meenschapsminister voor Ruimtelij-
ke Ordening behoort.

De Gemeenschapsminister wijst er
op dat in de Regeringsverklaring voor
wat zijn bevoegdheden inzake ruimte-
lijke ordening betreft, volgende be-
leidsopties werden genomen :

— regeling van de planschade ;

— vrijwaring van de open ruimten ;

— herwaardering van stads- en dorps-
kernen. De Gemeenschapsminister
wijst erop dat hij dit aspect van zijn
bevoegdheid in de Commissie voor
Huisvesting zal behandelen ;

— verbetering van de wetgeving inza-
ke ruimtelijke ordening. Aan de admi-
nistratie heeft de Gemeenschapsmi-
nister opdracht gegeven een vooront-
werp van decreet te willen opstellen
tot wijziging van de organieke wet op
de Ruimtelijke Ordening en de Stede-
bouw.

Van Eetvelt

Bij deze diverse punten wenst de Gemeenschapsminister te benadrukken dat de bestaande gewestplannen beantwoorden aan gegevens van ongeveer 20 jaar geleden.

Heel wat bestemmingen die destijds niet actueel waren zijn niet voldoende tot uiting gekomen.

De gewestplannen moeten op zeer precieze punten kunnen aangepast worden om te voldoen aan nieuwe behoeften.

De vraag is of hier wijzigingen moeten gebracht worden aan de plannen dan wel of niet eventueel soepele procedures moeten uitgewerkt worden om van de gewestplannen af te wijken of nog om eventueel tijdelijke vergunningen te verlenen in afwachting van de definitieve bestemmingen.

In dezelfde optiek wenst de Gemeenschapsminister ook nog te herinneren aan het probleem van de duizenden illegale weekendverblijven.

In de algemene bespreking zegt een commissielid ten eerste de beslissing van het Bureau te betreuren waarbij de materie stadsvernieuwing werd ingedeeld bij de bevoegdheden van de Commissie voor Huisvesting. Dit strookt niet met een normale interpretatie van wat tot de ruimtelijke ordening behoort en wijkt ook af van de opsomming van bevoegdheden inzake ruimtelijke ordening in het licht van de wet van augustus 1980.

In de algemene bespreking ging de aandacht grosso modo naar een viertal rubrieken zoals de herziening van de organieke wet van 29 maart 1962, de planschade, bouw misdrijven en illegale weekendhuisjes en het personeel van de diensten van stedenbouw.

In verband met de wet van 29 maart 1962 werden vragen gesteld over de rechtszekerheid, wanneer de aanpassing van de wet tot versoepeling leidt, de toepassing van het mini-decreet, het in herziening stellen van de plannen van aanleg en de rol hierin van de gemeentebesturen, de versoepeling van de procedure inzake de afwerking van de gewestplannen met een bijzonder plan van aanleg en over de vrijwa-

ring van open gebieden, bos en natuurgebied.

Wat de planschade betreft herinnert de Gemeenschapsminister eraan dat bij een definitieve veroordeling van het Vlaamse Gewest tot het betalen van planschade er drie mogelijkheden open liggen. Ten eerste, het betalen van het bedrag; ten tweede, het aankopen van het gebied waarvoor de vordering werd ingewilligd; ten derde, het in herziening stellen van het gewestplan waardoor herstel in natura mogelijk wordt.

Volgens de ramingen in de administratie — daarover is een bijlage aan het verslag toegevoegd — werden voor ongeveer 11 miljard vorderingen ahangig gemaakt tegen het Vlaamse Gewest en tegen de Belgische Staat.

Een lid vreest dat het herstel in natura de rechtszekerheid inzake de gewestplannen op de helling zal zetten.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat die vrees ongegrond is, gezien geval per geval na een definitieve veroordeling zal worden onderzocht of er betaald of aangekocht zal worden, of het gewestplan wordt herzien teneinde er de bouw-mogelijkheid te herstellen.

Een ander lid brengt de planschade in het arrondissement Halle-Vilvoorde ter sprake. Het ontwijken van planschadebetaling door vergoeding in natura zou het verfransingsgevaar terug vergroten in, dit arrondissement. Vlaanderen, zo zegt het commissielid, moet daar 4 à 5 miljard frank voor over hebben. De Minister verklaart dat het geciteerde bedrag alleszins overdreven is.

Over de bouw misdrijven en de illegale weekendhuisjes zegt een lid ongerust te zijn over de plannen van de gemeenschapsminister inzake de depenalisering en uitvoering van verjaring inzake bouw misdrijven. Er wordt ook gesproken over de beteugeling van bouw misdrijven waar een onderscheid moet worden gemaakt tussen het overschrijden van bepaalde bouwformules op het niet naleven van rooilijnen en de bouwverordeningen en het bouwen in strijd met de bodembestemming.

Wat nu de illegale weekendhuizen betreft, wordt verwezen naar de werkzaamheden van de voorganger, Minister Akkermans, en naar een onlangs verschenen studie, in opdracht van dezelfde Minister, van de Koning Bouwdeijinstichting over dit onderwerp.

In deze studie wordt gesuggereerd de toestand te tolereren tot de betrokken eigenaars overleden zijn en dan de verkoop van de weekendhuizen te betrekken. Op die manier zouden de overtredingen vanzelf verminderen.

Een lid verzet zich met klem tegen deze toegeeflijkheid. Een laks beleid tegenover de bestaande illegale weekendhuizen maakt nieuwe overtredingen al te gemakkelijk.

De Gemeenschapsminister verklaart dat het probleem nu nog draait rond de circa 12.000 niet te regulariseren optrekjes. De mogelijkheid bestaat om met beperkte BPA's die afwijken van de gewestplannen nog meer te regulariseren.

De Gemeenschapsminister wijst er op dat het dossier weekendhuisjes een zwaar dossier is in het geheel van de ruimtelijke ordening.

Inzake het personeel verklaart een lid met herhaling te hebben vastgesteld dat de provinciale diensten van stedenbouw onderbezet zijn. Tijdelijke krachten worden ingezet in de plaats van effectieven.

De Gemeenschapsminister is er zich van bewust dat zowel het hoofdbestuur als de buitendienst van de diensten voor stedenbouw onderbezet zijn. Een werkgroep is met dit probleem bezig in het kader van de gehele Vlaamse administratie.

Bij de stemming werden geen amendementen ingediend.

De artikelen 45, 46, 47 en 55 van het ontwerp van decreet werden samen met de begrotingsartikelen van de secties 18 en 75 die tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister behoren, goedgekeurd met zeven stemmen bij één onthouding.

Tot hier het verslag over de materie ruimtelijke ordening.

Van Eetvelt

Inzake het natuurbehoud en de grondvoorzieningen onderstreept Minister Lenssens in zijn inleiding dat op basis van collegialiteit en van consensus binnen de Vlaamse Executieve een evenwicht wordt nagestreefd tussen het natuurbehoud en de andere beleidsdomeinen.

Voor het natuurbehoud worden volgende klemtonen gelegd, waarvoor in de begroting middelen worden ingeschreven : de gerichte verwerving van natuurgebieden, het stimuleren van de aankoop van natuurgebieden door verenigingen en het uitbouwen van de nodige structuren.

Bij het bosbeleid krijgt de realisatie en de uitvoering van het bosdecreet hoge prioriteit. De verwerving en aanleg van openbare groene ruimten door lokale besturen zullen binnen de beperkte mogelijkheden van de begroting subsidiair worden ondersteund.

In verband met jacht en riviervisserij, behandelt de Gemeenschapsminister het jachtexamen en het Visserijfonds.

Het investeringsprogramma wordt beperkt tot 90 procent van het initieel investeringsprogramma van 1985. Dit is een algemene beslissing van de Vlaamse Executieve. Dat geldt ook voor de materie landinrichting.

Tijdens de bespreking vroegen verschillende leden een overzicht van het bosareaal en de natuurgebieden van het Vlaamse gewest met daarin opgesplitst :

1. Wat bezit het Vlaamse Gewest nu reeds in eigendom ?
2. Wat is nog niet van het Rijk aan het Vlaamse Gewest overgedragen ?
3. Welke zijn de totalen per provincie ?

Uit het overzicht van de Gemeenschapsminister blijkt dat sinds 1 oktober 1980 ongeveer 2563 ha bossen en 202 ha natuurgebieden werden aangekocht door de Vlaamse Gemeenschap, en dat de Staat nog ongeveer 11.400 ha bos en 380 ha natuurreservaten moet overdragen, overeenkom-

stig artikel 12 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Er is een ontwerp van koninklijk besluit inzake de groengebieden in voorbereiding dat vijftien domeinen met een oppervlakte van 214 ha overdraagt aan het Vlaamse Gewest.

Verskillende leden verklaren volledig in te stemmen met de accentverschuiving in het beleid die erin bestaat inzake instandhouding en beheer van natuurgebieden de plaatselijke verenigingen en overheden te laten participeren.

Een lid brengt de discussie op het Floordambos. Wie is bevoegd voor de controle op de naleving van het beschermingsbesluit van dit bos ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het Floordambos een dubbele bescherming geniet.

Een lid verwijst naar de beleidsoptie geformuleerd door de Europese Gemeenschap om tot herbebossing over te gaan. De Gemeenschapsminister meent dat de nationale Regering terzake met de gewesten overleg zal moeten plegen.

Een lid wijst op een zijns inziens gevaarlijke evolutie in het bosbeleid. Vele ervan verwilderen en zijn dan niet meer vatbaar voor recreatie. Hierop repliceert een lid dat een verwilderd bos een verrijking is van het ecologisch patrimonium van ons Gewest. De Gemeenschapsminister wijst erop dat naar een evenwicht moet worden gestreefd tussen de recreatieve en de ecologische functie van de bossen, met de nadruk evenwel op het natuurbehoud.

Een ander lid vraagt de Gemeenschapsminister of het wel een goede politiek is zoveel middelen rechtstreeks te investeren in bossen. Kan men geen andere juridische instrumenten gebruiken om hetzelfde doel te bereiken, bijvoorbeeld het sluiten van een erfpachtovereenkomst, te meer omdat de totaliteit van de middelen voor bosbeheer slechts 200 miljoen bedraagt.

Verskillende leden snijden het probleem aan van de zure regen. De Gemeenschapsminister wijst erop dat

het probleem van de zure regen een internationale dimensie heeft. Eventueel zal een multidisciplinair onderzoek moeten uitwijzen welk beleid terzake in het Vlaamse Gewest moet worden gevoerd.

Verskillende leden stellen kritische vragen over de oprichting en de werking van het Instituut voor Natuurbehoud, onder meer over het statuut van het personeel, de excentrische ligging en de opdrachten. De Gemeenschapsminister wijst erop dat uit natuurbeschermingsmilieus sterk werd aangedrongen op de oprichting van dit Instituut. Nu het eindelijk is opgericht, moet men het de kans laten om behoorlijk werk te leveren. Een evaluatie zal in een later stadium gebeuren.

Er werden geen amendementen ingediend.

De artikelen 59 en 60 van het ontwerp van decreet werden met de begrotingsartikelen van de secties 75,77 en 79 die tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister behoren, goedgekeurd met zes stemmen bij vier onthoudingen.

De leden die zich hebben onthouden, verklaren dat zij de voor het groenbeleid ingeschreven bedragen te laag achten.

De landinrichting behoort tot de bevoegdheid van Gemeenschapsminister Deprez.

Hij verklaart in zijn uiteenzetting dat onder de bevoegdheden, in het kader van artikel 6 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, de volgende materies ressorteren : de ruilverkaveling en de landinrichting, de landbouwhydraulica en de ontwatering, de polders en wateringen, de landbouwwegen.

Deze componenten beogen alle een verbetering van de externe landbouwstructuren.

In overeenstemming met het Regeerakkoord zal de bedoelde verbetering voorts gericht zijn op : rationele landbouwexploitatie en samenwerking tussen de bevoegde overheden belast met de waterbeheersing.

Wat de ruilverkaveling betreft, onderstreept de Gemeenschapsminister

Van Eetvelt

dat deze haar werking moet herbronnen en rekening houdend met alternatieven en randvoorwaarden, komen tot minder omvangrijke, dus goedkopere en sneller afgehandelde projecten die een verbetering zijn van de landbouwstructuren en een element in en van de landinrichting in haar geheel.

Wat de waterbeheersing betreft, wenst de Gemeenschapsminister het werk van zijn voorganger voort te zetten. Deze gaf immers opdracht aan de dienst Landbouw van het Bestuur voor Landinrichting om in nauwe samenwerking met de dienst Landbouwstructuren van het Bestuur voor Infrastructuurwerken een waterbeheersingsprogramma op te stellen. Nog meer dan in het verleden zal een beroep worden gedaan op de provinciale coördinatiecommissies. Ook de polders en wateringen zullen als direct bevoegde en bekwame besturen een specifieke, ruime en omvattende taak moeten vervullen in de waterbeheersing.

De landbouwwegen zullen nog worden gesubsidieerd als ze een uitgesproken landelijk karakter in agrarische gebieden hebben.

Als besluit meent de Gemeenschapsminister dat de mogelijkheid dient te worden onderzocht een geëigend Directoraat-Generaal Landinrichting op te richten en dit op het niveau van het Gewest. Maatregelen ter verbetering van de externe landbouwstructuren behoren immers voor de ondergeschikte besturen en de burgers een samenhangend geheel te vertonen en zich in een doorzichtige structuur aan te bieden.

Aansluitend bij zijn betoog stelt de Gemeenschapsminister voor dat in de toekomst een aparte sectie Landinrichting in de begroting zou worden opgenomen. Voor de ruilverkaveling werd slechts 308 miljoen frank aan vastleggingskredieten opgenomen. Met deze middelen zal de Gemeenschapsminister zuinig moeten omspringen. Het geheel van het investeringsprogramma dat onder zijn bevoegdheid valt bedraagt 883 miljoen frank.

Tijdens de algemene bespreking werd stilgestaan bij de ruilverkaveling, de waterbeheersing, polders en wateringen en landbouwwegen, vier rubrieken die in het algemeen betoog van de Minister zelf naar voren zijn gekomen.

Wat betreft de ruilverkaveling verklaart een lid ongerust te zijn door de verklaring van de Gemeenschapsminister dat hij gezien de beperkte middelen de ruilverkavelingen zal moeten afremmen. Dit strookt niet met het EG-landbouwbeleid dat de landbouwstructuren wil verbeteren.

Hetzelfde lid ziet wel wat in het principe de exploitanten te laten delen in de ruilverkavelingskosten omdat zij er ook in de voordelen van genieten.

Een ander lid is van oordeel dat het beleid van de Gemeenschapsminister inzake ruilverkaveling achterhaald is. De verdiensten van de ruilverkaveling op het micro-economisch vlak mogen ons niet blind maken voor de macro-economische context en de gevolgen van de ruilverkaveling op de natuur, het landschap en het milieu.

Een ander aspect van de ruilverkaveling is volgens het lid dat kleine landschapselementen verdwenen zijn. De landerosie zou dan ook mede het gevolg hiervan zijn.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de ruilverkaveling van kapitaal belang is geweest voor de inrichting en de verbetering van de landbouwstructuren. Een eigentijdse bedrijfsvoering werd daardoor mogelijk.

Het zou kortzinnig zijn te beweren dat de ruilverkaveling enkel tot doel heeft de landbouwproductie te verhogen. Ruilverkaveling werkt ook via kostenbesparing een rendementsverbetering in de hand. Verder maakt het beschikken over geschikte externe landbouwstructuren een snelle aanpassing aan marktomstandigheden en diversificatie mogelijk. De landerosie kan worden tegengegaan precies door de ruilverkaveling. Landerosie is vaak het gevolg van verkeerd grondgebruik.

Een lid maakt zich bezorgd over het

T.G.V.-traject. Hierdoor zullen weer vele landschappen worden verminkt. Men moet trachten de schade aan de landschappen te beperken door een nauwgezette studie van het traject. Ook de landbouwkringen moeten hierin hun zeg krijgen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat vanwege de Vlaamse Executieve de Gemeenschapsministers Pede en Lenssens werden aangesteld om de Minister van Verkeerswezen ter zake te adviseren. De Gemeenschapsminister meldt tevens dat hij voornoemde Ministers aanschreef met het verzoek hem van zeer nabij op de hoogte te houden van dit dossier gelet op het belang ervan voor de Landinrichting.

Wat de waterbeheersing betreft wordt beaamd dat meer coördinatie veel onheil kan voorkomen. Door verschillende Commissieleden worden vragen gesteld over de uitvoering van het Sigma-plan en de werken die nadien dienen te geschieden en die onder de bevoegdheid vallen van de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen.

Inzake polders en wateringen is een lid van oordeel dat goed werk wordt geleverd. De polders en wateringen leveren een kosteloze dienst aan de gemeenschap, weliswaar in het belang van hun eigen goed.

Een ander lid klaagt het gebrek aan democratische controle aan inzake het opleggen van belastingen door de polders en wateringen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de nakende wetswijziging inzake polders en wateringen ook verbeteringen zal inhouden op het stuk van de inspraak.

Tot slot vraagt een lid wanneer de watering voor de bovenvallei van de Kleine Nete zal worden opgericht.

Inzake landbouwwegen is een lid van oordeel dat er inderdaad geen behoefte bestaat aan luxe die soms strijdig is met het landbouwbelang. Hij onderschrijft het toekomstig beleid van de Minister waar deze zegt selectief te willen optreden wat betreft de subsidiëring van landbouwwegen in agrarische gebieden.

Van Eetvelt

Wat de artikelsgewijze bespreking betreft kan ik u het volgende zeggen: verschillende leden merken op dat de Gemeenschapsminister ondanks de krappe middelen voor de Vlaamse Gemeenschapsbegroting en in vergelijking met anderen vrij behoorlijke begrotingscijfers heeft geboekt.

Het investeringsprogramma 1986 werd bij algemene regel beperkt tot 90 procent van het initiële investeringsprogramma 1985. Desondanks kreeg de Gemeenschapsminister voor de ruilverkaveling, voor de waterhuishouding, voor de onbevaarbare waterlopen, polders en wateringen evenveel of zelfs meer middelen dan verleden jaar.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister met te wijzen op het krediet 61.03.03 onder Sectie 75 van de kapitaaluitgaven. Hier werden slechts 308 miljoen frank vastleggingen ingeschreven voor de ruilverkaveling. In vergelijking met de vorige begrotingsjaren is dit een minimaal bedrag.

Bij de stemming werden geen amendementen ingediend.

De artikelen 43, 44 en 61 van het ontwerp van decreet werden samen met de begrotingsartikelen van de Sectie 75 die tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister behoren, goedgekeurd met zes stemmen tegen twee. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter: De heer Leclercq heeft het woord.

De heer J. Leclercq (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, in de eerste plaats wil ik de rapporteur danken voor zijn omstandig en uitgebreid verslag van de besprekingen die in de diverse commissies aan bod kwamen.

Ik zal in mijn uiteenzetting drie domeinen behandelen, namelijk dat van de ruimtelijke ordening, de landinrichting en het natuurbehoud. Sta mij toe met de landinrichting te beginnen. Ik denk dat het tijd is om het probleem van de ruilverkaveling volledig te herdenken — dat is ook in de commissie aan bod gekomen — op een ogenblik dat er sprake is van over-

schotten in de landbouw en dat de EG zich bijna blauw betaalt aan die overschotten. Het EG-beleid wordt trouwens ernstig in twijfel getrokken en de Europese Commissie doet serieuze inspanningen om dit beleid anders te oriënteren, conform het groenboek dat is uitgegeven. Ik denk dat wij met de herziene EG-houding rekening zullen moeten houden en niet verder zullen moeten gaan in het verbeteren van landbouwstructuren die toch aanleiding geven tot overschotten die de EG dan moet wegwerken ten koste van enorme financiële inspanningen. Dat is een eerste vaststelling.

Tweede vaststelling. Het probleem van de ruilverkaveling moet worden ingebed in een ruimer geheel dat ik de landschapsinrichting in de brede betekenis van het woord zou willen noemen en waarbij niet alleen de belangen van de landbouw aan bod komen, maar ook de belangen van de natuurbescherming en de belangen van de recreatie. Ik ben ervan overtuigd dat voor de ruilverkaveling en de landinrichting in hun ruime betekenis, een decreet nodig is. De Vlaamse Raad zal in een decreet de procedures moeten vastleggen die moeten worden gevolgd in verband met de landinrichting. Hij zal ook moeten de beheersformules bepalen die bij de landinrichting of -herinrichting moeten worden gevolgd, alsmede bepalingen vaststellen die bij het einde van de landinrichting moeten worden nageleefd met het oog op het beheer van landschappen of delen van het grondgebied met eerbiediging van de belangen die ik heb opgesomd. Dit decreet moet ook zorgen voor een democratisch toezicht en voor een follow-up van de landinrichting.

Er moet in de toekomst ook grote aandacht worden besteed aan de weerslag van grote projecten op het landschap. Ik denk bijvoorbeeld aan de TGV waarover ook de rapporteur reeds heeft gesproken. Vroeg of laat, en ik vrees eerder vroeg, zal de Vlaamse Gemeenschap met dit probleem worden geconfronteerd en zij moet daarvoor haar zeg krijgen.

De bevoegdheidsomschrijving en de werking van de diensten van Polders en Wateringen moeten, zoals ik reeds

in de commissie zei, grondig herdacht worden.

Dan kom ik tot het luik natuurbehoud. Zoals ik de vorige jaren al gezegd heb, betreur ik dat de middelen uitgetrokken voor het natuurbehoud eerder schaars uitvallen, toch in vergelijking met de middelen die aan Minister Deprez werden toegekend voor ruilverkaveling, onbevaarbare waterlopen en landbouwwegen en dergelijke meer. Voor de bossen werden er 200 miljoen frank uitgetrokken terwijl, als ik het goed voorheb, 308 miljoen frank werden uitgetrokken voor de ruilverkaveling. Het onevenwicht in de weliswaar beperkte budgettaire middelen dat ik de vorige jaren reeds heb aangeklaagd, blijft dus bestaan.

Het probleem van de zure regen treft ons land wel in mindere mate dan de ons omringende landen, toch zijn er symptomen te zien en werd reeds schade vastgesteld aan historische gebouwen en andere. Ik denk dat wij niet blind mogen blijven voor het fenomeen en dat het Vlaamse gewest adviezen moet verstrekken en haar houding moet bepalen ten opzichte van een aantal factoren die de zure regen in de hand werken.

Ik vermeld onder meer de vraag of een snelheidsbeperking voor de wagens van 130 km per uur zal worden toegelaten. Het is inderdaad bewezen dat, hoe hoger de snelheid van de wagens, hoe zwaarder de weerslag op het milieu. Ook zullen wij ons moeten uitspreken over het probleem van de loodvrije benzine. Ik weet dat dit probleem in de EG zou moeten worden aangepakt omdat het een sterke weerslag heeft op de automobiellindustrie. Niettemin moeten wij ons als nationale en ook als regionale overheid hieromtrent uitspreken.

Tenslotte zou ik — en ik heb hierop even allusie gemaakt in de Commissie — de Minister de raad willen geven kennis te nemen van het resultaat van het overleg dat heeft plaatsgevonden tussen twee deelstaten van twee verschillende landen, namelijk de deelstaten Neder-Saksen en Hessen en de Duitse Bondsrepubliek en de deelstaat Bohemen in de republiek Tsjechoslowakije. Aan de beide kanten van de grens werd men met dezelfde

Leclercq

problemen geconfronteerd en heeft men bosbouwonderzoek verricht naar het kweken van meer resistente boomsoorten, die in dit geval weerstaan aan de zware zure regen die deze gebieden teistert. Ik meen dat het interessant zou zijn van deze resultaten kennis te krijgen en het onderzoek in Vlaanderen eventueel daarop te richten.

Ik kom tot het laatste luik van mijn uiteenzetting, met name de ruimtelijke ordening. Ik wil mijn betoeg aanvragen met een paar punctuele vragen en opmerkingen aan de Minister.

Een eerste punt betreft het zogenaamde mini-decreet. Dit decreet is nu twee jaar oud en heeft destijds tot veel discussie aanleiding gegeven zowel in de Commissie als in de Raad. Dit mini-decreet werd met een zekere schroom goedgekeurd door een aantal leden van deze vergadering. Ik ben echter de mening toegedaan dat na twee jaar toepassing van dit mini-decreet een balans moet kunnen worden opgemaakt en de tijd is gekomen om een evaluatie van de toepassing van dit mini-decreet te doen. Inderdaad, er is nogal wat onrust ontstaan in landbouwmiddens in verband met de toepassing van dit mini-decreet. Bij de goedkeuring van dit mini-decreet kwam de onrust voornamelijk uit landbouwmiddens. Men heeft ze toen gestust, maar nu de praktijk van twee jaar gekend is, meen ik dat in de landbouwmiddens de onrust nog toeneemt, voornamelijk omdat dit mini-decreet hoofdzakelijk in hun landbouwzones wordt toegepast.

Ik meen ook te moeten vaststellen dat in de diverse diensten van stedenbouw soms een ongelijke interpretatie van de vastgelegde criteria wordt toegepast. Ook op dit vlak wordt het tijd dat een stand van zaken wordt opgemaakt. In elk geval zal mijn fractie het initiatief nemen om een voorstel van decreet neer te leggen tot wijziging van het mini-decreet en tot precisering van de criteria in dit mini-decreet vastgelegd.

Een tweede probleem dat ik zou willen behandelen, betreft de planschade. Dit is een stokoud probleem. Er

wordt gezegd dat voor een maximaal bedrag van 11 miljard frank planschade zou moeten worden uitbetaald indien tenminste alle ingestelde vorderingen voor de eigenaar tot een goed einde zouden leiden. Ik meen dat er geen reden is tot enige paniek. Er zijn nog slechts zeer weinig vorderingen tot een einde gekomen, laat staan tot een goed einde.

In elk geval werden door de Minister verschillende mogelijkheden geopend in verband met de wijze waarop men — wanneer ooit eens een uitspraak door de rechtbank wordt gedaan — deze planschade kan opvangen.

Men kan in de eerste plaats natuurlijk het gewestplan herzien. Daartoe moet men een vrij omslachtige procedure volgen. Men kan ook overgaan tot de aankoop van het gebied waarop de planschade slaat of, zegt de Minister, men zou eventueel kunnen overgaan tot herstel in natura.

In principe ben ik niet gekant tegen deze drie mogelijkheden. Toch wil ik waarschuwen voor twee van deze drie mogelijkheden, met name het herstel in natura en de herziening van het gewestplan omdat ik vrees dat de rechtszekerheid daardoor in het gedrang zou komen. Wij zullen in elk geval afwachten hoe de dossiers evolueren en dan een stand van zaken opmaken.

Nu ik toch over de herziening van het gewestplan aan het spreken ben wens ik de volgende bedenking te maken. U hebt in de Commissie herhaaldelijk verklaard dat de herziening van die gewestplannen niet om redenen van planschade maar om andere redenen zou moeten mogelijk zijn. Ik ben het met u eens. De meeste studies die aanleiding hebben gegeven tot de gewestplannen dateren van bijna twintig jaar geleden. Toen kon men wellicht niet voorzien welke behoeften inzake ruimtelijke ordening op het einde van dit decennium en op het einde van de twintigste eeuw zouden bestaan. In elk geval wil ik ervoor pleiten om zeer voorzichtig te zijn met deze herziening van de gewestplannen. Inderdaad, het gewestplan had en heeft nu eenmaal het voordeel dat het de bodembestemming heeft vastgelegd voor de toekomst. Door deze

vaststelling werd de rechtszekerheid voor de burger in grote mate bepaald. Ik vraag dan ook dat, wanneer men overgaat tot de herziening van het gewestplan, men ervoor zou waken dat ten minste de nodige garanties worden ingebouwd opdat én de bodembestemming in het algemeen én de rechtszekerheid van de burger zouden gegarandeerd blijven.

Aldus kom ik tot de algemene vraag of de wet op de stedenbouw en op de ruimtelijke ordening, de wet van 1962, globaal en fundamenteel zou moeten worden herzien. Er is de jongste jaren en maanden vrij veel te doen geweest omtrent dit probleem. Uw voorganger heeft trouwens niet weinig gedaan om de discussie rond dit probleem in de hand te werken. Misschien was dit niet altijd op de manier waarop wij het graag zouden hebben gehad maar hij heeft toch een aantal stenen in de kikkerpoel geworpen.

Eerst en vooral was daar het mini-decreet dat hier door de Vlaamse Raad is gejaagd. Bovendien had hij een aantal stappen gezet om het zogenaamde maxi-decreet het levenslicht te laten zien wat een grondige hervorming van de wet van 1962 op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening inhield. Er zijn de jongste jaren tal van voorstellen geformuleerd, sommige voor en andere na de gewestvorming. Elk daarvan had tot doel over te gaan tot een herziening van de wet van 1962. Wij moeten een onderscheid maken tussen enerzijds de voorstellen die hier en daar kleine wijzigingen willen aanbrengen aan de wet van 1962 op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening en anderzijds de andere voorstellen die in het licht van de regionalisering de wet van 1962 willen vervangen zien door een eigen Vlaams decreet zonder daarom alle verworvenheden van deze wet integraal op de helling te zetten en er tabula rasa van te maken.

Een eerste vraag die zich hier opdringt is natuurlijk of men per sé de wet van 1962 moet vervangen door een nieuwe wetgeving. Welnu, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, naar ons gevoelen moet dit wel gebeuren en dit om twee fundamentele redenen. Eerst en vooral is er sinds 1980 het feit dat de ruimtelijke ordening een gewestelijke materie is en

Leclercq

Gewesten bijgevolg de bevoegdheid hebben de ruimtelijke ordening elk voor zich te regelen wat volgens mij terecht is. Dit zou echter geen afdoend argument zijn. Een tweede argument is, en wij zijn van die vaststelling vertrokken, dat de wet van 1962 tekort is geschoten als instrument om de aantasting van de ruimte in Vlaanderen tegen te gaan, deels omdat het instrument op zichzelf tekortschiet maar deels ook omdat de politieke wil heeft ontbroken om de verstedelijking tegen te gaan. Hoewel de wet van 1962 een belangrijke stap vooruit heeft betekend hebben wij op deze wet en op de praktijk die eruit is voortgevloeid een aantal kritieken. ik zet ze even op een rijtje.

Ten eerste, volgens ons is er geen dynamische ruimtelijke planning ontstaan maar uitsluitend een aantal plannen met een statisch karakter van het type gewestplan.

Ten tweede, er ontbreekt een onderbouw aan afdoende middelen om het oude zeer van de grondspeculatie te bestrijden.

Ten derde, er is geen werkelijke betrokkenheid van de burger en van de politieke verantwoordelijken op het juiste niveau.

Ten vierde, de wet van 1962 heeft een zeer centralistisch karakter zowel bij de totstandkoming van de plannen als bij de stedenbouwkundige voorschriften of handelingen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, reeds in 1978, dus vóór de gewestvorming, hebben wij ons daarover gebogen en toen een aantal principes geformuleerd die in een Gewest als Vlaanderen, dat voor 40 procent is geurbaniseerd en waar de open ruimte steeds schaarser wordt, het beleid zouden moeten schragen. Ik som ze even op :

ten eerste, wij menen dat er geen waarachtig woonbeleid mogelijk is zonder beheersing van de bodembestemming ;

ten tweede, dat er volstrekte voorrang moet worden verleend aan de bestaande woongebieden, veel meer dan

over te gaan tot het ontwerpen van nieuwe woongebieden of het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden ;

ten derde, — dit is zeer belangrijk — dat de rol van de gemeenten primordiaal is in democratische ruimtelijke planning ;

ten vierde, dat de bodemaanwending aan het loutere marktmechanisme moet worden onttrokken ;

ten vijfde, daaraan gekoppeld menen wij dat het eigendomsrecht tot een sociaal recht moet worden omgebogen ;

ten zesde, dat de rechtszekerheid van de burger ook ten opzichte van de overheid ook in dit domein moet worden verhoogd.

Deze principiële stellingnamen hebben ons geïnspireerd bij het opstellen van ons voorstel van decreet ter vervanging van de wet van 1962. U kan uit de principes afleiden dat de hoofdoelstelling erin bestaat de beschikbare ruimte optimaal te ordenen rekening houdend met de sociaal-economische planning in zijn globaliteit, de dynamiek van de maatschappij — vandaar een zekere soepelheid — en de eisen gesteld door het leefmilieu. Wij gaan er dus van uit dat de beleidsverantwoordelijken elk op hun niveau over de nodige middelen moeten beschikken om in dit opzet te slagen. Na enige discussie hebben wij uiteindelijk gekozen voor een ruimtelijk beleid dat zich voltrekt van bovenuit, dit wil zeggen vanuit de Vlaamse Regio, en van beneden uit, dit wil zeggen vanuit de gemeente als basistentiteit met de Provincie als intermediair niveau — wat wij de zachte decentralisatie hebben genoemd — waarbij de politieke mandatarissen op elk niveau in elk geval voor hun verantwoordelijkheid worden geplaatst. Het komt hierop neer dat de Provincies en de Gemeenten vrij zijn hun eigen ruimtelijk beleid te voeren op voorwaarde dat het niet in strijd is met het Vlaamse Gewest. In concreto betekent dit dat de beslissingen inzake ruimtelijke ordening zullen genomen worden op het niveau waarop ze betrekking hebben, dat het intermediair planningsniveaus beslissingsniveau — in dit geval de Provincie — wordt geaccentueerd, dat de gemeentelijke autonomie wordt

geëerbiedigd maar dat de Gemeente meer bevoegdheid heeft omtrent haar ontwikkeling in het bijzonder betreffende de bodembestemming, voor zover die overeenstemt met de directieven van het hoger bestuurlijk niveau. Op elk van die niveau's zien wij de noodzaak van een ruimtelijk beleidsrapport waar de beleidsvisie wordt ontwikkeld en de doelstellingen, de alternatieven en de prioriteiten worden bepaald. Elk niveau zou daarnaast moeten gestalte geven aan zijn opties via plannen van aanleg in de algemene zin van het woord, het Gewest via sectoriële deelplannen die slechts slaan op bepaalde sectoren, de Provincie via provinciale bestemmingsplannen en de Gemeenten via bijzondere plannen van aanleg en verruimde bijzondere plannen van aanleg met een zekere invulbevoegdheid voor wel bepaalde gevallen.

In dit voorstel van decreet werd ook veel aandacht besteed aan de informatie en aan de inspraak, met andere woorden aan een zekere infrastructuur en democratisering van de besluitvorming. Ook wat dit betreft staat voor ons de Gemeente centraal. Zij draagt in dit geval immers een grote verantwoordelijkheid omdat zij het dichtst bij de bevolking staat. Vandaar dat eerst binnen het gemeentebestuur een informatiedienst moet opgericht worden die voor de directe doorstroming van de informatie moet zorgen. Daarnaast moet de gemeente ook een permanente begeleiding van de bewoners op zich nemen. Hierbij moeten een aantal vuistregels gerespecteerd worden zoals efficiënte inspraak, vroegtijdige betrokkenheid van de bevolking bij de planvoorbereiding, creëren van een gespreksforum waarbij een spontane ideeënwisseling plaatsgrijpt en nadien het op concrete wijze formuleren van opinies.

De inspraak op provinciaal en op regionaal niveau dient op een geëigende manier georganiseerd te worden, niet meer rechtstreeks — dit lijkt ons niet mogelijk — maar via provinciale adviesorganen voor de Provincie en via regionale adviesorganen en de provinciale overheid in dialoog voor wat het regionale niveau betreft.

Dan kom ik tot het laatste aspect van dit decreet. Het spreekt vanzelf dat

Leclercq

het onmisbare sluitstuk van elk beleid — en dat ontbrak in de wet van 1962 — inzake degelijke ruimtelijke ordening dient te bestaan uit een grond- en pandenbeleid waarin de gemeente ook een overwegende rol moet spelen.

Ik ga niet verder uitweiden over dit voorstel van decreet. U heeft, mijnheer de Minister, tijdens de besprekingen in de Commissie een aantal krachtlijnen gegeven voor de herziening van de wet op de stedenbouw. Daarbij heeft u een aantal ideeën naar voren gebracht : vereenvoudiging van de procedure voor het opmaken van de plannen van aanleg, versterking van de democratische beginselen bij het aannemen van de plannen, alsmede eventuele afwijking, verbeteren van de inspraak van de bevolking, vereenvoudiging van de procedure bij onteigening, vereenvoudiging van de procedure voor de afgifte van vergunningen en depenalisering van inbreuken en vervanging van het huidige systeem door een systeem van burgerrechtelijke sancties.

Ik wil mij niet definitief uitspreken over de ideeën door u aangehaald. Met enkele ervan kan ik onmiddellijk akkoord gaan. Ook ik ben voor democratische inspraak gewonnen. Het zou alleen nog moeten uitgewerkt worden. Wanneer wij niet over een tekst vanwege de Vlaamse Executieve beschikken kan dienaangaande echter geen ernstige discussie in de bevoegde Commissie Ruimtelijke Ordening van deze Vlaamse Raad gevoerd worden. Wel liggen er sedert een aantal jaren voorstellen van decreet van leden van de Raad ter tafel. Er is echter nog altijd geen respons vanwege de Executieve. Willen wij een grondige discussie daaromtrent aangaan, dan kan deze respons niet lang meer uitblijven. Ik pleit voor deze discussie en ik betreurt dat deze de jongste twee jaar nooit gevoerd werd.

Tevens waarschuw ik ervoor dat wij niet akkoord gaan met een „salami-aanpak” van dit probleem. Er werden een aantal kleine voorstellen van decreet ingediend die zeer lichte wijzigingen van de wet van 1962 inhouden. Wij zijn niet bereid om verder te gaan op die weg. Er moet een discussie ten

gronde over de globaliteit van de wet van 1962 gevoerd worden. Binnen deze bespreking zullen deze kleine wetsverbeteringen ook wel hun plaats vinden.

Tenslotte zou ik nog even willen ingaan op een prangend actualiteitsprobleem, met name het probleem van de beoefening van de golfsport in Vlaanderen, ook in relatie met de mogelijkheid tot herziening van de gewestplannen op een meer soepele manier dan thans in de wet is voorzien, zoals door u werd aangekondigd. Het zal u niet onbekend zijn dat er nogal veel beroering is ontstaan als gevolg van een studie die zou gemaakt zijn door de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Landinrichting, waarbij een aantal potentiële vestigingsplaten voor golfterreinen binnen de bestaande Gewestplannen — dat vermoed ik althans vermits ik deze studie nog niet gezien heb — worden aangegeven.

In de eerste plaats gaan wij ermee akkoord dat naar mogelijkheden binnen de bestaande gewestplannen wordt gezocht. Op het vlak van zinnige vrijetijdsbesteding is het zo dat toen de gewestplannen werden opgemaakt men niet altijd rekening heeft kunnen houden met een aantal behoeften, onder meer inzake recreatie. Ik ben het ermee eens dat een studie wordt gemaakt over allerlei vormen van recreatie en niet alleen over de golfsport.

In dit verband rijzen een aantal vragen, die ik in de Commissie ook heb gesteld en waarop ik van u een antwoord had gekregen doch dat is niet terug te vinden in het verslag. Het is niet erg, maar ik acht het wel spijtig. Om die redenen stel ik u deze vragen thans opnieuw aangezien zij voor deze problematiek belangrijk zijn.

Mijn eerste vraag luidt : Op wiens verzoek werd een studie gemaakt van AROL in verband met de golfterreinen ?

De tweede vraag : Door wie werd deze studie openbaar gemaakt of — zoals ik het zou durven noemen — door wie werd zij in de openbaarheid gegooid.

Mijn derde en zeer concrete vraag is

de volgende : Was u als Gemeenschapsminister voor Ruimtelijke Ordening op enigerlei wijze betrokken bij het initiatief tot het uitvoeren van deze studie en de publicatie ervan.

Ik hoop op deze vragen een antwoord te krijgen.

Mijnheer de Minister, nu u een aantal nieuwe ideeën heeft geformuleerd en ik bij u de bereidheid bespeur een discussie ten gronde te voeren over heel de problematiek van de ruimtelijke ordening hoop ik dat wij, inzake het domein dat tot uw bevoegdheid behoort, zeer vlug in de bevoegde Commissie met deze discussie zullen kunnen starten en om, over alle partijen heen, tot een gunstig resultaat voor Vlaanderen te kunnen komen. **(Aplaus bij de SP en Agalev)**

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Gemeenschapsministers, geachte collega's.

In verband met de procedure van de bespreking, betreurt ik, als lid van de Vlaamse Raad, dat sommige deelbegrotingen haastig moeten worden besproken, ja soms tijdens nachtelijke uren. Ik denk dat zulks niet goed is voor de waardigheid van het Vlaamse Parlement, noch voor de democratie.

Sommige begrotingen moeten inderdaad op een drafje besproken en er wordt niet de nodige tijd uitgetrokken voor een volledige beleidsbeoordeling.

Als Parlements lid met enige ervaring blijf ik overtuigd dat de analyse van de begroting de belangrijkste parlementaire opdracht is.

Het is duidelijk dat wanneer — zoals nu is gepland — verschillende begrotingen, behorend tot verschillende commissies, op één dag moeten worden besproken dit niet goed is voor het parlementair werk en voor de Vlaamse Raad in zijn geheel.

Ik verheug er mij anderzijds over dat tegelijkertijd de begrotingen kunnen worden besproken die betrekking hebben op de ruimtelijke ordening,

De Seranno

op het natuurbehoud en de groenvoorziening evenals op de landinrichting.

Vooreerst wens ik mij te richten tot de minister die de ruimtelijke ordening en de stedenbouw onder zijn bevoegdheid heeft en zal vervolgens aan gelegenheden behandelen die tot het terrein van de gemeenschapsministers Lenssens en Depré behoren.

Deze Vlaamse regering heeft bij haar aantreden — daar wens ik toch even aan te herinneren — met betrekking tot de ruimtelijke ordening drie doelstellingen beklemtoond :

1. het vrijwaren van de open ruimten ;
2. de zorg voor het behoud van de ecologische waarden en de zorg voor het landelijk erfgoed ;
3. bijzondere aandacht voor de leef- en werkruimte van de plaatselijke gemeenschappen.

Onnodig de Vlaamse Executieve erop te wijzen dat de Vlaamse Raad deze doelstellingen, wellicht eenparig, onderschrijft. Wij zullen deze doelstellingen voor ogen houden, bij de beoordeling van het beleid en bij ons wetgevend werk.

Nochtans wil ik mijn beschouwingen niet formuleren alvorens een hulde te hebben gebracht aan het werk van onze verslaggever. Als voorzitter van de betrokken commissie weze het mij toegelaten, collega van Eetvelt, u namens de collega's te danken voor dit voortreffelijke verslag waarin niet alleen de wensen, desiderata en antwoorden van de minister zijn opgenomen en waar u zich niet heeft beperkt tot vraag en antwoord, maar ook de consideransen van de commissieleden heeft weergegeven.

Wat de open landelijke ruimte betreft weze beklemtoond dat het vrijwaren van de open ruimten uiteraard een bescherming van het landelijk gebied in zijn geheel en van het agrarisch gebied in het bijzonder inhoudt.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, U heeft in de Commissie verklaard dat er „moet gedacht worden aan het

uitwerken van procedures ter versoepeling van de gewestplannen”.

Het „denken aan” is gelukkig vrij in dit land. Maar het moet daar bij blijven wat de landbouw-, bos- en natuurgebieden betreft.

Ik meen dat in dat geval de gewestplannen moeilijk kunnen worden herzien, zoniet is de Vlaamse executieve in tegenspraak met haar eerst twee geciteerde doelstellingen, geformuleerd in het regeerakkoord.

De Minister benadrukte dat de „gewestplannen beantwoorden aan gegevens van ongeveer 20 jaar geleden”.

Collega Leclercq heeft daar ook reeds de aandacht op gevestigd. In die periode heb ik zelf medewerking verleend aan het tot stand komen van deze gewestplannen. Maar, in de jaren zestig voorspelde men nog een grote bevolkingsaan-groei.

De heer J. Leclercq : Met voorspellingen moet men altijd oppassen, mijnheer De Seranno.

De heer J. De Seranno : Natuurlijk, zeker wanneer het de bevolkingsaan-groei betreft. U weet dat vanaf 1964 de toename van de bevolking is gedaald. Men rekende toen ook nog op een steeds maar stijgende industriële groei en een uitzonderlijke toename van de verkeersstromen. De geplande ruimtelijke bestemmingen werden inderdaad nog op zulke prognoses gebaseerd. Herinnert U zich de zogenaamde „surveys” en de demografische studies uit deze periode.

De zeventiger jaren brachten de stagnatie van de economische bedrijvigheid, de stagnatie van de bevolking — ook in Vlaanderen —, een versterkt milieubewustzijn en nieuwe mogelijkheden van telecommunicatie. Dit gaf nieuwe uitzichten aan de ruimtelijke ordening.

De ruimten, voorbehouden voor industrie en huisvesting blijken nu veelal te groot en het voorziene verkeerspatroon veel te uitgebreid. Men moet zich nochtans geen illusie maken over de politieke mogelijkheid om veel woon- of industriezones in te krimpen of te verkleinen of om deze om te schakelen naar de landbouw- of na-

tuurgebied.

De politieke realiteit en de inzichten van onze bevolking kennende moet men zich op dat vlak geen begoochelingen maken. De vrees is daarom zeer gegrond dat gewestplanwijzigingen éénrichtingsbewegingen zouden zijn, waarbij hoofdzakelijk groenruimten onomkeerbaar worden aange-tast.

Collega's, ik hoor te allen kante pleidooien om de wetgeving en de gewestplannen te wijzigen, maar dit om diametraal gerichte doelstellingen. De enen denken namelijk dat het wijzigen van deze gewestplannen en van de wet aanleiding zou kunnen geven tot een liberalisering en de anderen hebben de illusie dat men de voorziene woongebieden nog zou kunnen inkrimpen of dat men wat nu als industriezone is voorzien opnieuw tot agrarisch of bosgebied zou omvormen.

Tegen fasering — en dat is wellicht een andere invalshoek — van de bestemmingsrealisatie in de tijd en tegen diversificatie van de voorziene bestemmingen binnen woon- en industriegebieden kunnen, althans mits eerbiediging van de in de wet voorziene procedure niet veel bezwaren worden ingebracht. Zonder dat daarvoor kortere procedures worden ingevoerd.

Wellicht kan nog meer publiciteit worden gegeven aan een eventuele nuancering van het gewestplan. In de provincie Antwerpen, meer bepaald in de Kempen hebben wij ervaren dat wijzigingen in het gewestplan volgens de normale procedure ten behoeve van een transportzone aan de Nederlandse grens daarom geen jaren hoeft te duren.

Maar een soepele aanpassing of toepassing of van de gewestplannen voor de open landelijke gebieden, de natuur- en bosgebieden is ondoenbaar en onaanvaardbaar.

Een tweede bemerking houdt verband met de supersnelspoortracés. Ik richt mij hier tot drie Ministers van de Vlaamse Executieve, met name tot de Minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening, in verband met de eventuele bouwvergunning ; tot de Minister bevoegd voor het natuurbehoud, in

De Seranno

verband met de schade die aan de natuur- en bosgebieden zal worden berokkend en tot de Minister die bevoegd is voor de landinrichting omdat bedoelde tracés over zeer grote afstanden zware schade zullen brengen aan pas geherstructureerde landbouwgebieden.

Er is het eventuele nieuwe supersnelspoor dat Keulen met Brussel en Amsterdam zou verbinden.

Men vraagt zich af wat diegenen bezielt die Keulen met Amsterdam willen verbinden, om zulke verbinding langs een omweg over Vlaanderen en de Kempen te maken.

De bouw van nieuw sporen door Brabant en de Kempen zou over een afstand van 150 km uitzonderlijk grote en onherstelbare schade aanrichten. Het Vlaamse Parlement kan daarbij niet ongemoeid blijven en moet inspraak hebben in zulke fundamentele en blijvende ingrepen. Het is de reden — en dit doet niets af aan de bevoegdheid van de uitvoerende macht om bouwvergunningen te verlenen — waarom wij een voorstel van decreet hebben ingediend dat de voorafgaande goedkeuring van de nieuwe plannen door de Vlaamse Raad vereist.

De gevolgen van zulke bouwvergunning overstijgt in ruime mate het politieke leven van de Minister. Deze ingrepen zijn inderdaad fundamenteel en onomkeerbaar.

Het moet een bevoegdheid zijn van dit Vlaamse Parlement om zijn goedkeuring aan dergelijke plannen te hechten of te ontzeggen. Men moet dit project ook niet met internationale akkoorden trachten door te drukken waarbij zowel het nationale als het Vlaamse Parlement buiten spel worden gezet.

De jongste 25 jaar werden in Vlaanderen veel irreversibele bodembestemmingswijzigingen doorgevoerd. Wij staan ervan versteld hoe dit allemaal kan gebeuren. Wij hebben bijvoorbeeld ook duizenden hectaren grond met zand laten opspuiten zonder dat het Parlement zijn instemming kon weigeren.

Om dit in de toekomst te verhinderen hebben wij met een aantal collega's een voorstel van decreet ingediend dat de voorafgaande goedkeuring van nieuwe algemene plannen, onder meer voor supersnelle spoorwegen, door de Vlaamse Raad verplicht maakt.

Ondertussen wordt aan de betrokken Ministers gevraagd met betrekking tot het geplande TGV-tracé een nauwkeurige gebiedsanalyse te doen uitvoeren alvorens met de nationale Regering gesprekken te voeren. Door die analyse kan men de weerslag berekenen die zulke tracés hebben op de leefbaarheid van de betrokken gebieden. De schade tengevolge van de dorpsgemeenschappen die worden ontredderd kan niet vergoed worden.

Zo kom ik tot een aspect van het grondbeleid, zij het niet vooral over het grondbeleid ten behoeve van de sociale huisvesting.

Terloops, ik wacht nog altijd op de uitvoeringsbesluiten van de Regering, waarbij zij het decreet op het sociale grondbeleid in uitvoering brengt. Sinds enkele jaren is daartoe reeds een bedrag van 200 miljoen op de begroting voorzien. Het is aan de Regering deze middelen aan te wenden. Indien zij niet akkoord gaat met het decreet waarbij het Grondfonds wordt gevormd, dan moet zij bij de Raad een ontwerp indienen om dat decreet af te schaffen. In het ander geval wordt gevraagd dat de Vlaamse Regering het decreet op het sociaal grondbeleid en op het sociale Grondfonds in toepassing brengt en de middelen die daartoe op de begroting zou zijn aanwendt. Het is een elementaire fierheid van het Parlement te eisen dat de decreten die hier worden goedgekeurd ook door de Vlaamse Regering in toepassing worden gebracht.

Een andere doelstelling van de Vlaamse Regering luidt, ik citeer : „Een aangenaam leefklimaat met bijzondere aandacht voor de leef- en werkuimte van de plaatselijke gemeenschappen.”

CVP-fractie leider Verhaegen heeft hier op 12 december 1985 met klem aan de Vlaamse Executieve gevraagd dat zij de verkeersveiligheid en -leef-

baarheid in onze dorpen en steden zou volgen. Hij eiste, — in overeenstemming met het regeerakkoord — voorrang voor de aanleg van fietspaden in dorpen en steden. Maar daartoe is planning en terreinreservering nodig !

Aansluitend bij wat in de Commissie werd bepleit, dringen wij aan dat de in de plannen van aanleg en in de verkavelingsplannen langs rijks- en provinciewegen — minstens binnen de woongebieden — de nodige ruimte verplicht wordt gereserveerd en opgelegd voor de bouw van fietswegen.

Een beleidsvisie moet worden ontwikkeld om een grondbeleid te voeren ten bate van de meest weerloze weggebruikers, met name voor de fietsers.

Er is verder de wetwijziging en het ontbrekende jaarverslag Ruimtelijke Ordening.

Wij moeten met grote bedachtzaamheid eventueel de wet van maart 1962 aanpassen. Ook in het buitenland, bijvoorbeeld in Nederland, laat men eerst de ervaring spreken die men heeft opgedaan met de bestaande wetgeving. De wet van 1962 is nog niet eens tien jaar in volle toepassing, namelijk vanaf het van kracht worden van de gewestplannen. Alvorens tot wijziging van de wet over te gaan, moeten alle documentaire gegevens zijn verzameld.

In toepassing van artikel 5 van de wet houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw moet de Vlaamse Executieve jaarlijks in de Vlaamse Raad een verslag ter tafel leggen over de stand van de regionale ruimtelijke ordening. Nogmaals zie ik mij als parlamentslid en als voorzitter van uw Commissie, verplicht te wijzen op deze wettelijke verplichting.

Wij kunnen moeilijk de volgende begroting bespreken indien de bij artikel 5 van de wet op de Ruimtelijke Ordening opgelegde verplichting niet is nageleefd door de Vlaamse Executieve.

Bedoeld jaarverslag zou derhalve moeten gereed komen vóór de indiening van de eerstvolgende begroting. Dit jaarverslag is belangrijk in ver-

De Seranno

band met de opgedane ervaring inzake planschade, de toepassing van de gewestplannen, de reserve aan bouwgronden en dies meer.

Mijnheer de Voorzitter, mijn opmerkingen zijn allicht ietwat ongenueanceerd door de beknoptheid die ik heb betracht maar ik wenste mijn uiteenzetting te berperken tot deze enkele punten.

Wat betreft het natuurbehoud en de groenvoorziening heeft de Minister in de Commissie enkele klemtonen toegelicht betreffende het beleid dat met betrekking tot bosbeheer en natuurbehoud zal worden gevoerd. Hij zal daartoe beschikken over globale kredieten ten bedrage van 300 miljoen F., waarvan ruim de helft investeringskredieten.

De Vlaamse Executieve zal volgens de verklaring van de Minister een selectief beleid voor aankoop van natuurgebieden volgen en zal de aankoop van natuurgebieden door verenigingen stimuleren. Ik neem aan dat dit ook geldt voor de aankoop door ondergeschikte openbare besturen.

In de bosbouw zal het natuuraspect worden versterkt en de teelt van inheemse boomsoorten worden bevorderd. Het accent wordt gelegd op de financiële basis van het bosbeheer.

Wij veroorloven het ons enkele opmerkingen te maken met betrekking tot het bosbeleid.

Het is bijna een gemeenplaats te stellen dat een bosbeleid de voorwaarden moet scheppen waarin het bosareaal naar omvang en kwaliteit zijn sociale, economische en ecologische functies moet kunnen volbrengen.

Wij maken hierbij drie beschouwingen. De eerste betreft het onderzoek. Een wetenschappelijk onderzoek moet worden ingesteld naar de ruimere doelstellingen van het toekomstig bosbeleid. Hoe kan de economische rendabiliteit van het bos worden verzoend met de zorg voor een verhoogde milieukwaliteit, met het streven naar zoveel mogelijk autochtone boomsoorten, met de behoefte aan bosrecreatie, met de natuurbehouds-

eis dat meer aandacht moet worden besteed aan ecologisch-biologisch waardevolle elementen van bodem, water, planten, bodemflora, kortom van de biotische en abiotische elementen? Hoe kan dit economisch gericht beleid en de nagestreefde economische rendabiliteit worden gekoppeld aan de reservaatfunctie van sommige delen van het bos?

In dit verband achten wij het goed dat een bos-inventarisering geschiedt. Dit kan echter enkel op voorwaarde dat zij op voldoende snelle wijze wordt voltooid. Bij onvolledigheid en vertraging verliezen de gegevens toch een deel van hun actualiteit, hun vergelijkbaarheid en hun betrouwbaarheid.

Bij langdurige uitvoeringstermijn van de bosinventarisering zal de gekapitaliseerde kostprijs trouwens het half miljard frank benaderen.

De inventarisering heeft slechts nut wanneer het volledig bedrag is besteed, en dat is met het huidig tempo na een duurtijd van meer dan 10 jaar. In dat geval rijst de vraag of er geen betere investeringen dan die investering mogelijk zijn in het kader van een goed opgevat bos- en natuurbehoudsbeleid.

Het tweede heet hangijzer is de multifunctionaliteit en het beheer van de bossen. Ongeacht de multifunctionaliteit van het bospatrimonium, moet een eenheid van beheer gelden in elk bosgebied evenals voor alle 120.000 ha Vlaamse bossen, afgezien van het feit dat in een bepaald bosgedeelte het accent ligt op de ecologische functie, de recreatie, het onderzoek of op de productiefunctie.

Worden de diensten bevoegd voor groen- en natuurbeheer versnipperd en in verschillende cellen opgedeeld met elk een opdracht — onderzoek, natuurbeheer, bosbeheer, noem maar op — is dit aanleiding tot de aftakeling van ons Vlaams bospatrimonium. Met aandrang pleit ik daarom tegen een versnippering van krachten en deskundigheid in de administratie.

Een derde onderdeel van mijn uiteenzetting betreft het bosbeleid ten zichte van het privé-bospatrimonium.

Dezer dagen hoorde ik op een bijeenkomst van bosbouwkundigen en natuurtechnici dat „misschien tengevolge van de gewestvorming in Vlaanderen geen beleid ten opzichte van het privé-bos bestaat; dit in tegenstelling tot alle ons omringende landen waar fiscale en subsidiërende maatregelen de bosbouw aantrekkelijk maken en er dus, gericht naar de verschillende bosfuncties toe, een beleid ontwikkeld wordt”. Dit is, meen ik een niet terecht geformuleerde beschuldiging, maar zij verdient toch onze aandacht.

Het is een breed aanvaarde stelling dat het bosbeheer op een economische basis moet stoelen. De verwerking, het onderhoud en beheer van 80.000 ha privé-bossen door de overheid, bij voorbeeld door aankoop, zouden nu en in de toekomst budgettair ondraaglijk zijn. Derhalve moeten wij het uitgangspunt aanvaarden dat 80.000 ha privé-bossen ook in de toekomst privé zullen moeten blijven. Daarom moet worden gezocht naar formules opdat de privé-bossen op verantwoorde wijze zouden kunnen worden uitgebaat. De exploitatie van het privé-bos stuit op een reeks structurele moeilijkheden, zoals eigendomsversnippering, — meer dan 75 procent van de bouseigenaars beschikken over een oppervlakte van minder dan 1 ha, perceelsversnippering, de gebrekkige waterbeheersing van de bosgronden en de zware fiscale druk.

Een en ander leidt tot onvoldoende rentabiliteit van het bospatrimonium en niet zelden zelfs tot verwaarlozing ervan. Eerstdaags zal een ontwerp van bosdecreet worden ingediend, maar wij twijfelen eraan of het de toverformules zal bevatten die men van dit bosdecreet wel eens verwacht.

Het belang van de houtsector is voor ons land en voor Vlaanderen nauwelijks te overschatten. Wij importeren jaarlijks voor 30 miljard frank hout als grondstof, met een tewerkstelling van ruim 40.000 mensen en een toegevoegde waarde van 43 miljard frank. In Vlaanderen zou jaarlijks minstens 1.000 ha bos moeten heraanplant en vernieuwd worden.

Wil men de bosbezitter sturen in de richting van een ecologisch verantwoorde bosbouw dan zullen stimule-

De Seranno

rende maatregelen moeten worden getroffen die kaderen in een beleid op lange termijn. Het lijkt mij verantwoord daartoe 10 procent van de begrotingsposten voor privé-bos- en natuurbeheer te besteden. Het mag niet zijn dat alle middelen en krachten worden besteed aan 30 procent van het bosareaal, namelijk de 40.000 hectaren bos in overheidsbezit.

Er moet de privé-eigenaars worden aanbevolen jaarlijks die 1000 ha bos heraan te planten en te verjongen, zoveel als verantwoord is met autochtone boomsoorten en in een gediversifieerde bestandenstructuur. Zulks vergt een geldelijke ondersteuning voor heraanplanting en onderhoud ten bedrage van 25.000 F per ha hernieuwing. Dat hieraan beheersvoorwaarden moeten worden gekoppeld is vanzelfsprekend. Zulk bosfonds zou in weinige jaren tijds bijdragen opdat het Vlaamse bos nog vóór de eeuwwisseling in ruime mate multifunctioneel zou kunnen worden.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, door de wijze waarop de jongste twintig jaar het privé bospatrimonium in Antwerpen en Limburg wordt verwaarloosd, onder meer wegens het niet tijdig verdunnen, zouden wij kunnen worden geconfronteerd met grote bosbranden in de Kempen, waaraan wij in 1976 op het randje zijn ontsnapt. Een catastrofe is voor sommige bossen niet denkbeeldig en er moet dringend worden opgetreden.

Wat het natuurbehoud betreft stellen wij grote verwachtingen in de opdrachten die door het Instituut voor Natuurbehoud zijn te vervullen. Wij dringen aan dat het Instituut op geïntegreerde wijze zou samenwerken met de Dienst voor Groenvoorziening zowel als met deze voor Natuurbehoud, als met de andere diensten van de Vlaamse administratie en met andere onderzoekscentra zowel nationale als internationale.

Men mag normaal ook verwachten dat de wet op het natuurbehoud, daterend van 1973, in toepassing zou worden gebracht. Als geef ik toe dat de wetgeving op het natuurbehoud en

deze op de landschapsbescherming zouden moeten kunnen worden één gemaakt. Daartoe is een herziening van de bijzondere wetgeving nodig aangezien de ene aangelegenheid wordt geregeld overeenkomstig 59bis van de grondwet en de andere in toepassing van artikel 107quater. Alvast is het, zoals ik in 1973 mocht schrijven bij het verslag bij het wetsontwerp op het Natuurbehoud, nodig dat wij ondertussen de natuurwetten beter leren onderkennen om, zoals Francis Bacon schreef, de natuur te beheersen door haar te gehoorzamen.

Een paar beschouwingen nog in verband met de landinrichting. U was recent aanwezig, Mijnheer de Gemeenschapsminister naar aanleiding van de viering van 100.000 hectaren voltooide ruilverkaveling waarvan de jongste acte verleden werd te Hoogstraten in de Antwerpse Kempen in de vallei van de Marke nabij de Nederlandse grens.

Er werd daar beklemtoond dat de ruilverkaveling voor Vlaanderen en speciaal voor de Kempense land- en tuinbouw een onmisbaar instrument vormt om de concurrentie met de partners in de Europese Gemeenschap aan te kunnen. U hebt kunnen vaststellen hoe de Noorderkempen van een achtergebleven gebied zijn ontwikkeld tot een moderne tuinbouwstreek ; met name Loenhout, Wuustwezel, Hoogstraten, Meer, Meerle, Minderhout. Ongeveer 70.000 hectare zijn door ruilverkaveling kunnen worden bewerkt. De tewerkstelling is daar in de jongste vijftientig jaar in stand gehouden en dit dankzij een structuurverbetering in de landbouw, de kavelinrichting en indeling evenals de ontsluiting en de waterbeheersing.

Vlaanderen heeft 100.000 hectare ruilverkaveling herdacht. Nederland voltooit jaarlijks 40.000 hectare en neemt er 40 à 50.000 andere hectaren in uitvoering. De jaarlijkse Nederlandse begroting voor landinrichting, ruilverkaveling, wegen en waterbeheersingswerken in de landbouw bedraagt meer dan het totale investeringsprogramma voor weg- en tuinbouw van de Vlaamse Regering. De versnelde ruilverkaveling is een voor-

waarde voor de opbeuring van vele plattelandsgebieden, overal in Vlaanderen.

De ruilverkaveling is, zoals u, mijnheer de Minister, in de Commissie hebt gesteld, een onmisbare voorwaarde om de produktiekosten in de landbouw te drukken. Wij menen dat de produktie niet moet worden opgedreven, maar dat de produktiekosten moeten worden gedrukt om te verhinderen dat nog vele arbeidskrachten uit de landbouw moeten afvloeien wegens gebrek aan rendabiliteit van het produktiesysteem.

Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe nog een paar aanbevelingen te doen. Bij de uitvoering van de ruilverkaveling dienen er, naar onze overtuiging, minder wegen verhard te worden. Zodoende beperkt men de mogelijkheid tot heroriëntatie van bepaalde gebieden in de toekomst niet. Gebieden gericht op tuinbouw vergen trouwens een intenser en steviger wegennet, maar voor gebieden bestemd voor weiland en akkerbouw is dit niet het geval. Niet alleen om budgettaire redenen, maar dus ook om structurele overwegingen is het beter minder wegen te verharden.

Ruilverkaveling in vlakke gebieden zou zo snel mogelijk gevolgd moet worden door de oprichting van Wateringen. Deze Waterschappen zouden naar analogie met de Polders het beheer van de gerealiseerde ruilverkavelingen verzekeren en zorgen voor het onderhoud van de wegen, van de waterwegen, van de waterbouwkundige gebouwen, voor de aangebrachte aanplantingen alsmede voor het beheer van de aangelegde reservaten voor zover dit niet gebeurt door de diensten voor natuurbehoud, de vroegere diensten van Waters en Bossen."

Mijnheer de Voorzitter, ik besef nu dat mijn uiteenzetting ongewild iets langer dan voorzien is uitgevallen. Ik dank de drie Minister voor de wijze waarop zij in de Commissie hun medewerking hebben verleend. Zij hebben voor de eerstvolgende maanden ontwerpen van decreet aangekondigd. Inzake ruimtelijke ordening, maar ook inzake natuurbeheer, bosbeheer, landinrichting, polders en wateringen

De Seranno

is heel wat wetgevend werk voorhanden. Het zal wellicht niet volstaan één namiddag te vergaderen en wij zullen misschien twee dagen per week in Commissie moeten bijeenkomen.

Laat ons uit het voorbeeld van de ons omringende landen zoals Nederland, Frankrijk, Duitsland en Luxemburg, zowel bij de uitvoering van landinrichting als bij ruimtelijke ordening lessen trekken. Wij kunnen van hen veel opsteken. (**Applaus**).

De Voorzitter : Ik wens aan de twee sprekers van de CVP-fractie die in dit debat nog het woord namen mede delen dat zij gezamenlijk slechts over vier minuten spreektijd beschikken.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, u had mij mogen onderbreken. Ik wil niet dat mijn collega's hiervan het slachtoffer zijn en het debat daaronder moet lijden.

Reeds van in het begin heb ik gezegd dat het geen zin heeft vier begrotingen per dag te bespreken. De fractievoorzitters hebben deze beslissing genomen, maar als parlementsleden hebben wij recht op een debat en dat wij ons niet moeten beperken tot „vragen en antwoorden”.

De Voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik zal mijn uiteenzetting kort houden. Ik zal niet alle elementen uit de verschillende beleidsverklaringen van de drie Ministers opnieuw overlopen en onze standpunten ter zake naar voren brengen.

Mijnheer de Voorzitter, een eerste vaststelling – en het is hier reeds herhaaldelijk gezegd en het werd ook in de Commissie aangehaald – is het feit van de versnippering over de verschillende departementen van de hele problematiek van ruimtelijke ordening, leefmilieu, natuurbehoud. In het vooruitzicht van het debat had ik een aantal onderwerpen voorbereid ; mijn collega's hebben mij echter ervan verwittigd dat bepaalde zaken gisteren reeds aan de orde waren omdat zij be-

hoorden tot het domein van leefmilieu en huisvesting.

Ik neem het concreet voorbeeld in verband met de huisvesting. Ik heb daarnet met de trein het traject gemaakt van Hasselt naar Brussel. Het is opvallend hoe in volledig open ruimten sociale woonwijken zijn ingeplant. De ganse problematiek van inbreiding, uitbreiding, stads- en dorpsherwaardering, behoud van landbouwgronden en van natuurgebieden staat onderling in verband. De uiteindelijke versnippering over de verschillende departementen van de Ministers Pede, Lenssens en Deprez – en de golfsterren onder de bevoegdheid van Minister Geens – kan niet verder gaan. Er zal dringend een zekere coördinatie moeten gebeuren.

Mijnheer de Voorzitter, ik zal één concreet voorbeeld geven. Wanneer wij in het verslag namens de Commissie, dat degelijk samengevat door de verslaggever, de heer Van Eetvelt naar voren werd gebracht, lezen dat een Minister zich erop beroemt dat sinds 1 oktober 1980 door de Vlaamse Gemeenschap ongeveer 2.563 hectaren bossen en 201 hectaren natuurgebied zijn aangekocht – Minister Deprez beroemt zich hierop – stellen wij enkele bladzijden verder vast dat Minister Pede verklaart dat tijdens de voorbije legislatuur niets werd ondernomen tegen de illegale weekeindhuisjes. Sinds 1974 werd een regularisatiecampagne op gang gebracht.

De weekendhuisjes die binnen de regularisatiezones zijn gelegen werden of worden geregulariseerd. Het probleem draait nu rond de 12.000 niet te regulariseren optrekjes. De mogelijkheid bestaat om via een beperkte afwijking van het BPA nog meer te regulariseren, men spreekt zelfs van depenaliseren en zo verder.

Ik denk dat het belangrijk is, buiten de formele bevoegdheid die aan iedere Minister werd toegekend, dat de Vlaamse Regering nu eens duidelijk zal zeggen wat haar bedoelingen zijn met het leefmilieu en het natuurbehoud. Het gaat niet op dat men in hetzelfde document de ene keer warm en de andere keer koud gaat blazen. Ik vind het een schande dat er van de re-

gularisatie van de weekendhuisjes in de vorige legislatuur niets terecht is gekomen en dat er geen orde op zaken werd gesteld. Het heeft geen zin duizenden hectaren bos aan te kopen indien men van de andere zijde volledige natuurgebieden laat verloederen door het toelaten van dit soort van inbreuken. Ik weet dat het een oud dossier is, maar het wordt hoog tijd dat er iets gebeurt. Wij pleiten voor een verwijdering van heel wat wantoestanden uit onze natuur- en bosgebieden. Ik heb een heel concreet voorbeeld waaruit blijkt dat er binnen de Regering geen eensgezindheid bestaat. Iedereen handelt binnen zijn domein maar er is geen coördinatie. Ik zal daarop dadelijk terugkomen.

In verband met de problematiek van de herziening van de gewestplannen, mijnheer de Minister, beaam ik wat u op een aantal punten in uw beleidsnota hebt gezegd. De gewestplannen, en zeker die van de eerste generatie, betekenen voor de bevolking en voor de besturen een te verstard keurslijf dat heel wat moderne ontwikkelingen tegenhoudt. Wij kennen zeer concrete voorbeelden van bedrijven die zich in bepaalde regio's niet hebben kunnen vestigen omdat daar niet in een ambachtelijke of een industriezone was voorzien. Wij kennen de problematiek van een aantal landbouwbedrijven die met de grootste moeilijkheden zitten. Wij kennen ook de problematiek rond een aantal sportterreinen enzovoort. In dat opzicht hebt u gelijk. De gewestplannen, zoals zij in de jaren zeventig tot stand werden gebracht, gebaseerd op een aantal nota's, voorontwerpen van de jaren zestig, zijn inzake hun filosofie op heel veel vlakken voorbijgestreefd. Daaraan moet dringend worden verholpen.

De mogelijkheid die op dit ogenblik bestaat om in bepaalde en beperkte mate afwijkingen te organiseren is onvoldoende. Wanneer wij echter pleiten voor een zekere versoepeling voor de bevolking, een sneller ingrijpen in concrete situaties dan betekent dit niet dat het hek van de dam is en dat alles opnieuw mogelijk moet worden.

Mijnheer de Minister, daarnet is het

Sauwens

woord „liberalisering” gevallen. Wij vrezen een beetje dat die liberalisering niet alleen zou betekenen dat de procedure gaat versoepelen maar dat men de volledige filosofie die goed was maar in een aantal gewestplannen slecht was uitgewerkt en die bestond in de grondbestemming en de bestemming van een aantal gebieden naar concrete functies op de helling gaat plaatsen. Dit kan dus niet. Men mag geen dagjespolitiek in de plaats stellen. Er zou wel een zeer voorzichtig structuurplan voor Vlaanderen moeten worden uitgebouwd. Daartoe wil ik komen. Ik sluit mij aan bij de vorige spreker wanneer hij zegt dat gewestplanning en ruimtelijke ordening niet mogelijk zijn zonder een bepaald grondbeleid dat erop moet gericht zijn een aantal sociale onrechtvaardigheden die als gevolg van de ruimtelijke ordeningspolitiek die de jongste jaren werd gevoerd, weg te werken. Volgens mij is dat een debat, de vorige spreker heeft het terecht benadrukt, dat onvoldoende werd uitgebouwd. Ik denk dat dit voor de Vlaamse Raad een van de belangrijkste taken voor de toekomst is met name dit debat grondig te voeren en uitvoering te bezorgen aan een aantal principes die overeengekomen en bekomen werden.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, wanneer wij spreken over de herziening van de gewestplannen dan bekommert ons toch het totale gebrek aan algemene visie. Wanneer de gemeentebesturen de dag van vandaag een dorpspleintje willen herinrichten of wanneer iemand een bepaald bedrijf wil herinrichten, indien er in een bepaalde gemeente een wijziging in het verkeer wordt doorgevoerd, dan vraagt dit overlegvergaderingen en besprekingen waarbij alle nodige instanties worden betrokken. Ook de bevolking wordt daarbij betrokken via een aantal inspraakprocedures en hoorzittingen. Er worden alternatieve voorstellen uitgewerkt door de ontwerp bureaus. De diensten van Stedebouw, van het Ministerie van Landbouw en de provinciale diensten worden daarbij betrokken. Er worden overleg- en coördinatievergaderingen gehouden en ook de Vlaamse Rege-

ring wordt geconsulteerd. Kortom, de herinrichting van het dorpsplein vraagt overleg en inspraak ; alle deelaspecten en functies van dat plein worden overwogen en uiteindelijk neemt de geëigende instantie de beslissing en kan een bepaald werk worden uitgevoerd. Meestal stellen wij vast dat via de gewestplannen heel fragmentair een bepaalde planning, die in de zestiger jaren werd ingezet en in de zeventiger jaren werd vastgelegd, is doorgevoerd. Hoe het Vlaanderen van de jaren 2000 er moet uitzien is niet duidelijk. Ik geef een aantal voorbeelden, door iedereen gekend, die illustratief zijn voor de wijze waarop dit gebrek aan visie zich heeft vertaald in het concrete politieke beleid. Hoeveel honderden en duizenden hectaren industriezones zijn er uiteindelijk in beslag genomen, opgespoten, klaar gemaakt, die miljoenen, ja zelfs miljarden hebben gekost, die slechts een bezettingsgraad kennen van 30 à 40 procent. Dit betekent dat er in de jaren 1960-1970 geen algemene visie bestond, dat er een dagjespolitiek werd gevoerd en een versnipperde besluitvorming werd toegelaten in de verschillende regio's en subregio's. Zo is er de hele problematiek van de stads- en dorps herwaardering, waarover hier gisteren uitvoerig werd gesproken, zodat ik er nu niet verder wil over uitweiden. Ook daar bestaat er een gebrek aan continuïteit, misschien niet in de beleidsverklaring, maar uiteindelijk toch in de financiële daden, met alle gevolgen vandien. Op dit ogenblik is er bij heel wat overheden dienaangaande een trauma ontstaan.

Wat nu plots aan bod komt is de problematiek betreffende de golfterreinen, waarvoor er wel een planning zou bestaan. Wij hebben daarover echter onze twijfels.

Minister J. Pede : Er is inderdaad een planning verschenen uitgaande van de administratie maar ik zal navraag doen wie die heeft gepubliceerd.

De heer J. Sauwens : Omtrent dit dossier bestaat er dus geen politieke besluitvorming.

Minister J. Pede : Geen enkele.

De heer J. Sauwens : Zonder tegenspraak zijn er alleszins op dit ogenblik een aantal documenten in de pers weergegeven.

Minister J. Pede : Zelfs het vliegveld van Sint-Denijs-Westrem, waar nu Flanders Export wordt gebouwd, komt daarin voor.

De heer J. Sauwens : Als ik het goed begrijp is het dossier betreffende de golfterreinen bij u onbekend. U kan het ons dan toch niet ten kwade duiden dat wij daarover twijfels hebben.

Minister J. Pede : Mijnheer Sauwens, u is niet de enige die daarover vragen heeft gesteld en ik zal daar straks op antwoorden.

De heer J. Sauwens : Dat is de problematiek van de ontgrindingen die vooral in Limburg een aantal zware problemen stelt, ook naar de landbouw toe.

Ik wil een tweetal dossiers aanhalen die zeer actueel zijn en die de noodzaak van een structuurplan voor Vlaanderen heel duidelijk maakt, zodat niet ieder vanuit zijn eigen provincie of gemeente maar men wel globaal vanuit deze Vlaamse Raad met een visie naar voren komt. Wat willen wij met die ruimtelijke ordening naar de toekomst toe organiseren ?

Ik heb het voorbeeld van het dorpsplein Vlaanderen gegeven. Met de enorme dichte bevolking zijn wij inderdaad een dorpsplein geworden, één grote metropool. Vrije ruimten zijn er niet meer. Daarover moeten wij ons geen illusies meer maken. Wij moeten enkele honderden of zelfs duizenden kilometers afleggen om nog vrije ruimten te vinden. Wij troosten ons met natuurgebieden van 2,5 hectaren en met enkele vijvers en waterplassen waar inderdaad een overblijvende soort broedvogel wordt in stand gehouden. Wat het natuurbehoud betreft zijn wij enorm defensief.

In iedere gemeente en in iedere provincie van dat grote dorpsplein Vlaanderen gebeurt er eigenlijk wat. Door de ontwerpers van de gewestplannen — en er zijn er verschillende — wor-

den een aantal zaken naar voren gebracht. Onze grote huiver is dat deze gewestplannen tot in de drukkerij zijn bijgekleurd, zodat de voorontwerpen en de ontwerpen enorm van elkaar verschillen. Dienaangaande werden heel wat onderzoeken gedaan. Ik geef toe dat dit soort organisatie van planning op plaatselijk vlak is gebeurd. Allezins getuigt het van het ontbreken van een algemene Vlaamse visie. Van daar dat wij voor een herziening pleiten die rekening houdt met de belangrijke elementen van natuurbehoud, behoud van vrije ruimten en met een algemeen ecologisch denken, waarbij de mens de natuur niet alleen ten dienste stelt van zichzelf, maar waarbij de mens een onderdeel uitmaakt van een ecologisch systeem dat uiteindelijk de mens ten dienste zal zijn wanneer het in stand gehouden wordt.

Van op deze tribune werd reeds meermaals ingegaan op het structuurplan Vlaanderen. De Vlaamse Regering, de majorettenregering, heeft niets te zeggen over heel wat zaken. Wij hebben een beperkte bevoegdheid en beperkte middelen. Wanneer er echter één terrein is waar de Vlaamse Regering wel bevoegdheid en wel macht heeft en in belangrijke mate de besluitvorming kan bepalen, dan is het juist het terrein van de ruimtelijke ordening. Wat dit betreft richt ik mij tot Minister Pede in het bijzonder en tot al zijn collega's in de Vlaamse Regering. Ik denk in dit verband aan een aantal bedrijven die zich in bepaalde streken niet kunnen vestigen omdat een ambtenaar van Stedebouw zegt dat het volgens het gewestplan niet kan. De macht van de ambtenaar van Stedebouw — en dat is u allemaal in extremis — is bijzonder groot. Dit werd onlangs nog aangetoond in een interpellatie in verband met een weg die het Ministerie van Openbare Werken gaat aanleggen in een gemeente tegen de wil in van de bevolking, omdat uiteindelijk slechts enkele mensen de beslissing nemen. Minister Olivier heeft in een bepaalde uitlating gezegd dat de nationale Regering in verband met het aanleggen van wegen voor beter verkeer eigenlijk niets kan zonder de toelating van de Gewestregering.

CVP-Senator J. De Seranno, Voorzitter van de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, in gesprek met (links) de heer M. Desutter (CVP). Eerstgenoemde was van mening dat de gewestplannen niet mogen worden herzien wat de landbouw-, bos- en natuurgebieden betreft. Hij pleitte ook voor inspraak van de Raad bij het uitwerken van supersnel-spoortracés

Ook Minister De Croo heeft in een andere commissievergadering gezegd dat in verband met de TGV bij de Gewestregeringen zal moeten aangeklopt worden.

Heren Ministers, uiteindelijk heeft u de bevoegdheid over elke vierkante centimeter, of het nu gaat over waterwegen, expresswegen of het snel-spoor. De Vlaamse Raad heeft hierover de laatste zeggingsmacht. Ik vraag u om namens de Vlaamse Raad meer gebruik van die bevoegdheid te maken naar de besluitvorming toe. Ik weet dat ik grondwettelijk op gevaarlijk terrein zit. Door uw bevoegdheid inzake ruimtelijke ordening kan u zoals bijvoorbeeld in een dossier als TGV mee de beslissende stem hebben. U hoeft geen afwachtende houding aan te nemen. U moet eisen dat degenen die plannen maken zoals bijvoorbeeld het snel-spoor bij u om toelating vragen en nagaan of het zin heeft verder te werken en in welke mate zij bepaalde tracés mogen ontwikkelen zonder dat u daarbij uw goedkeuring heeft gegeven.

Heren Ministers van de Vlaamse Regering, ik richt een oproep tot u opdat u uiteindelijk de onbetwistbare bevoegdheid van de Executieve zou gebruiken om op een aantal terreinen de Vlaamse bevoegdheid af te dwingen. Dat kost niets, dat vraagt enkel een bepaalde krachtadigheid en vastberadenheid, die wij van u verwachten.

Tegenover de huidige plannen inzake de TGV zeggen wij, zoals u weet, radicaal neen. Tegen het principe van de verbetering van het openbaar vervoer hebben wij concreet geen bezwaar en evenmin tegen het maken van plannen voor de toekomst. Wij vragen enkel dat het op een grondige manier zou gebeuren

Wij hebben vastgesteld dat in het kader van de Europese samenwerking rond dit project verschillende werkgroepen werden opgericht. Welnu, er is dringend een werkgroep nodig om de aspecten te onderzoeken inzake milieu en landschap en ook op algemeen sociaal ecologisch vlak.

Een vraag die ik aan Minister De Croo

Sauwens

heb gesteld wil ik hier opnieuw naar voren brengen want het is de kernvraag van het dossier TGV-snelspoor. Deze vraag is of Vlaanderen zo dicht bebouwd, zo bekabeld, met zoveel autowegen en spoorwegen nog voldoende ecologisch draagvlak heeft. Ecologie betekent heel wat meer dan vogeltjes en planten. Kunnen wij dat sociaal naar onze bevolking toe nog organiseren.

Is het ecologisch draagvlak van Vlaanderen groot genoeg om deze belangrijke ingreep te dulden ?

Mijnheer de Minister, dit dossier is naar mijn mening zo belangrijk dat ik u dringend verzoek het zo vlug mogelijk voor te leggen aan de Commissie voor Ruimtelijke Ordening en Landinrichting van de Vlaamse Raad. Ik zou hiervan ook graag een verslag hebben en daarmee bedoel ik niet enkel een verslag van Minister De Croo want die hebben we ter zake reeds gehoord. Wij wensen dat uiteindelijk de dossiers van de plannenmakers daar worden besproken waar zij moeten worden besproken, met name in de Commissie voor de Ruimtelijke Ordening en de Landinrichting van de Vlaamse Raad. Immers, zonder uw en onze toestemming kan en mag dit dossier geen doorgang vinden.

Hetzelfde geldt inzake de problematiek van de zure regen. Ook dit vraagt een bepaalde creativiteit en krachtadigheid. Waarom zouden wij daarnaar als toeschouwers kijken ? Waarom zouden wij niet actiever optreden ? Waarom zouden wij geen beteugelende maatregelen treffen ten opzichte van de grote vervuilers ?

Al deze zaken dienen meer militant door de Vlaamse Regering te worden bevochten indien zij zichzelf wil waarmaken met de beperkte middelen die haar op dit ogenblik ter beschikking worden gesteld.

Ik wil thans even spreken over het vogeldecreet dat niet uitgaat van de Regering maar van de waarnemend Voorzitter van deze Raad. In de Commissie werd daaraan meer aandacht besteed dan aan de hele problematiek

van dit begrotingsdebat.

Het ware misschien niet slecht geweest indien men in bepaalde streken de toestand had gelaten zoals die was en men meer aandacht zou hebben besteed aan het Algemeen Structuurplan-Vlaanderen.

Tijdens de laatste vergadering is er in de Commissie en ook vanwege de Vlaamse Regering bij monde van Minister Lenssens verzet gerezen tegen bepaalde interpretaties en voorzieningen van het ontwerp. Maar hoe reageert de CVP-meerderheid daarop ?

De heer J. Leclercq : Wat baten kaars en bril als de uil niet zien en wil ?

De heer J. Sauwens : Inderdaad, wij brengen dat naar voren vanop het hoogste schavot dat ons is toegewezen.

Bescherming van natuurbehoud en dergelijke meer blijven mooie woorden in de beleidsverklaring indien zal worden toegelaten wat tijdens de laatste Commissievergadering — meerderheid tegen minderheid — is goedgekeurd, met name dat er een aantal vogels opnieuw zullen mogen worden gevangen. Daar vraagt niemand naar ook niet de ornithologische verenigingen. Het is onvoorstelbaar dat men de vogelvangst weer zal toelaten met betrekking tot bepaalde soorten die momenteel beschermd zijn omdat hun aantal angstwekkend afneemt, ik denk hier onder meer aan de geelgors en de grauwgors. Ik kan niet begrijpen dat de meerderheid zich tot zoiets leent. Wij zetten daar niet één stap maar tien stappen achteruit.

De heer J. De Seranno : Mijnheer Sauwens, het is een parlementaire traditie dat wanneer iets in bespreking is in de Commissie men daarover in de openbare vergadering niet interpelleert. Wanneer u in dat verband iets wenst te formuleren moet dat in de Commissie gebeuren.

De heer J. Sauwens : Ik heb respect voor de tradities maar, u heeft gezegd dat drie kwart van de weg is afgelegd.

De heer J. De Seranno : Dat heeft daar

niets mee te maken. Wij moeten het parlementaire werk zijn normale gang laten gaan. Men ondervraagt de Regering niet over een initiatief dat van parlementaire oorsprong is.

De heer J. Sauwens : Ik vraag van de Regering een meer krachtadig standpunt in verband met deze materie. Het is mijn recht om dat hier te vragen bij de bespreking van dit hoofdstuk.

Uit recente briefwisseling blijkt duidelijk dat er zich problemen stellen. De Commissie van de Europese Gemeenschappen heeft in een eerste evaluatie gezegd dat het ontwerpdecreet zoals het voorligt niet in overeenstemming is met de geldende richtlijnen. Wij zullen daar later meer fundamenteel op terugkomen.

De heer J. De Seranno : Dat is het begin van het einde.

De heer J. Sauwens : Inderdaad, ik vind het optreden van de meerderheid in deze zaak het begin van het einde.

De heer J. Leclercq : Wat de heer Sauwens wil zeggen is dat deze instelling meer aandacht besteedt aan een voorstel van decreet — dat alle aandacht verdient vooral als het een voorstel van decreet is — dan aan een grondige discussie over de ruimtelijke ordening. Daarmee ben ik het eens.

De heer J. Sauwens : Ik heb daar geen probleem mee. Ik zal het zelf wel zeggen.

Dit gaat niet op. Het is hypocrisie wanneer de meerderheid hier keer op keer verklaart dat zij hierom begaan is. Ik neem wel aan dat bepaalde ministers geloven in milieubeleid, in het behoud van landbouwgebieden, enzovoort. Toch organiseert de meerderheid van alles, en laat van alles toe. Ik mag dat hier vermelden, want het verschijnt alle dagen in de kranten en alle politieke partijen hebben ter zake stelling genomen.

Dit moet worden rechtgetrokken.

Ten slotte richt ik mij vooral tot Minister Pede, maar ook tot zijn collega's.

Met niet weinig verbazing heb ik iets

Sauwens

gelezen tijdens een bespreking waar ikzelf niet aan deelnam. Een van mijn collega's stelde vragen omtrent het Structuurplan Vlaanderen. De Gemeenschapsminister antwoordde dat door een externe studiegroep twee conceptnota's werden opgemaakt. In opdracht van zijn voorganger heeft de studiegroep „Mens en Ruimte" het beleidsplan voor Vlaanderen opgemaakt, dat niet aan de openbaarheid werd prijsgegeven maar beschouwd als een nuttig studiedocument. Aangezien deze studie werd ondernomen in toepassing van het zogenaamde maxi-decreet acht de Gemeenschapsminister het niet opportuun deze documenten te laten verspreiden. Daarnaast heeft zijn voorganger ook studieopdrachten toegewezen om facetstudies bij het Structuurplan Vlaanderen te maken.

In het licht van zijn beleidsopties zal de Gemeenschapsminister sommige van die studies heroriënteren. De onderhandelingen daarover met de studiegroepen zijn nog niet afgerond.

Het is ook de bedoeling van de Gemeenschapsminister het ruimtelijk beleidsplan voor Vlaanderen tot stand te laten komen. Bij de aanpassing van de wet op de stedenbouw kan hiervoor een wettelijke basis worden gezocht.

Mijnheer de Minister, als lid van de Raad en als lid van de Commissie vraag ik u formeel in het bezit te komen niet alleen van de studies die zullen worden gemaakt maar ook van de studies die reeds werden gemaakt met gemeenschapsgelden en die meer dan een miljoen hebben gekost. Ik vraag dat alle leden van de Commissie en alle leden van de Raad daarover zouden kunnen beschikken om met volledig inzicht en met correcte informatie mee aan besluitvorming te kunnen doen. Op die manier kan een algemeen plan Vlaanderen 2000 worden gemaakt. Volgens ons is dat het meest belangrijk.

Op die vraag kreeg ik graag een duidelijk antwoord. Het gaat niet op dat documenten worden opgemaakt en beleidsverklaringen worden gegeven, en dat een nieuwe Minister dan zegt dat

hij weer een beleidsplan zal laten opmaken, dat ook weer niet wordt uitgevoerd. Op die manier komt er uiteindelijk niets van in huis. Wij vragen duidelijkheid.

Dit waren een aantal elementen die ons standpunt inzake de problematiek die ons vandaag bezighoudt verder zullen bepalen. In de loop van het volgend parlementair jaar zullen wij daar nog op terugkomen. (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : De heer Van houtte heeft het woord.

De heer M. Van houtte (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik zal pogen de honger van de leden van deze Raad niet groter te maken en mij tot het essentiële te beperken.

Namens de PW handel ik over de begrotingsposten inzake ruimtelijke ordening.

Mijnheer de Minister, wij hopen immers dat u met de middelen ter uwer beschikking enkele van uw prioritaire beleidsdoelstellingen zult kunnen realiseren.

In de uitstekende verslagen van de Commissie voor Ruimtelijke Ordening en Landinrichting, waarvoor ik de verslaggever, de heer Van Eetvelt, feliciteer, zijn de hoofdaccenten en de hoofdelementen van uw beleid terug te vinden. Zo vernemen wij dat u ervoor opteert de wet op de stedenbouw aan te passen om de erkende knelpunten te vermijden. Het maxi-decreet wordt opzij geschoven voor een gewijzigde stedenbouwwetgeving. Het uitgangspunt hierbij is te behouden wat zijn degelijkheid heeft bewezen en te verbeteren waar het fout is gelopen.

Wij kunnen dit standpunt toejuichen, omdat wij reeds ondervonden hebben dat er, na de stormen, rond ruimtelijke ordening een windstilte is opgetreden en dat vanuit de verschillende maatschappelijke geleidingen de bereidheid naar voren komt om in alle sereniteit een ernstige en praktische aanpassing van de stedenbouwwet na te streven.

In de principes die aan de basis liggen van uw beleidskeuze vindt de PVV-fractie zich terug. Door die wetsaan-

passingen wordt het mogelijk een oplossing te bieden voor de brandende en eigentijdse knelpunten. Voor ons mag die vernieuwde wetgeving misbruiken wegsnijden. Zij mag de bevoegde overheden ook voor hun effectieve en niet alleen voor hun politieke verantwoordelijkheid plaatsen. Die wetgeving moet echter de rechtzoekende burger tegemoet komen. Zij moet toelaten dat de verordenende plannen van aanleg de uitdrukking zijn van het beeld van de leefwereld die wij willen uitbouwen.

Mijnheer de Minister, de Administratie voor de Ruimtelijke Ordening heeft verontrustende gegevens laten verspreiden over de planschadesituatie in Vlaanderen. U werd gevraagd een regeling te vinden voor deze problemen. Wij hopen dat degenen die onrecht werden aangedaan, worden vergoed. Wij vinden echter dat de Belgische Staat, die waarborgen getekend had voor de toen tot stand gebrachte plannen van aanleg, billijkheidshalve die lasten van het verleden op zich moet nemen zoals ook voor de sociale huisvestingslasten werd gevraagd.

Sta mij toe, mijnheer de Minister, U ook enkele vragen te stellen. In welk stadium bevindt zich uw optie tot aanpassing van de stedenbouwwet ? Wie laat zich thans in met het inventariseren en met het evalueren van de knelpunten inzake stedenbouwwetgeving ?

Denkt u aan concrete maatregelen ter bescherming van de open ruimten ? Hebt u reeds een visie ontwikkeld over de aansnijding van de woonuitbreidingsgebieden ?

Ik had u ook een vraag willen stellen over bepaalde recreatievormen die in de gewestplannen niet waren opgenomen. U hebt zoëven een antwoord in verband met de golfterreinen aangekondigd.

Wat ik vooral van u zou willen vernemen, mijnheer de Minister, houdt verband met de fameuze TGV, die vooral in mijn regio heel wat beroering heeft verwerkt.

Graag had ik van u vernomen of die TGV aan Vlaanderen zal worden opgelegd, ofwel of wij gewapend zijn om zelf te oordelen of die TGV al dan niet in onze eigen ruimtelijke ordening

Van houtte

kan worden ingepast. Collega De Seranno heeft daarstraks in zijn uiteenzetting gesproken over zijn voorstel van decreet om de Vlaamse Raad te laten beslissen inzake een eventuele tracéwijziging ingevolge de snelspoorverbinding TGV. Alvorens daarover vanuit onze fractie een gezamenlijke stelling in te nemen, wilde ik van u vernemen hoe de procedure bij een eventuele wijziging van het gewestplan zal verlopen. Hier stelt zich met name het probleem van een supranationaal infrastructuurwerk dat voortvloeit uit een internationaal verdrag. Welke zijn de juridische gevolgen daarvan op de aspecten die normaal tot de regionale bevoegdheid behoren, namelijk een eventuele wijziging van het gewestplan ?

In bijkomende orde vraag ik u in dat verband of de Vlaamse Executieve reeds werd geconsulteerd bij het internationaal overleg dat desbetreffend reeds werd gevoerd door de onderscheiden Ministers van Verkeerswezen.

Mijnheer de Minister, ik vertel geen nieuws — er zijn trouwens collega's aanwezig die gisteravond in dat verband een vergadering hebben bijgewoond — als ik zeg dat de bevolking in de Kempen door deze aangelegenheid ten zeerste gesensibiliseerd is.

Volgende vragen houden verband met de planschadesituatie in Vlaanderen. Is deze taak overroepen ? Zijn de nodige middelen aanwezig om adequaat te vergoeden wat de rechtbanken zullen uitspreken ? Kan de planschaderegeling het huidige plansysteem in het gedrang brengen ?

Tevens constateren wij dat de burger de eigenschap „dienstbaarheid” bij de administratie niet meer of nauwelijks terugvindt. Is, volgens u, die administratie kwantitatief en kwalitatief onderbemand en, zo ja, zijn er maatregelen te verwachten ?

In welke fase is het ruimtelijk beleidsplan voor Vlaanderen gekomen ? Vanmorgen werd hierover reeds gesproken. Uit de begroting van de vorige dienstjaren zou immers moeten blijken dat reeds heel wat werk zou moeten gepresteerd zijn. Gaat u akkoord

met deze gang van zaken ?

Mijnheer de Minister, onze fractie heeft zich ook gebogen over de begrotingskosten en -cijfers zelf. Daaruit blijkt dat de ruimtelijke ordening binnen de Vlaamse Gemeenschap de middelen niet krijgt om haar primordiale taak volledig waar te maken. Met deze werkmiddelen kan niet alles worden verwacht. U krijgt echter onze volle steun voor deze begroting omdat ze getuigt van realisme in een periode van algemene inleveringen. In uw beleidsvoornemens vinden wij de waarborgen terug die het moeten mogelijk maken de ruimtelijke ordening in haar essenties te laten voortleven in deze moeilijke periode.

Onomkeerbare processen, zoals de aantasting van de nog open ruimte, dienen terecht nu reeds drastisch halt toegeroepen te worden. Bij de begrotingsposten die de ruimtelijke ordening rechtstreeks aanbelangen gaat het veelal over studiekosten. Mogen wij hopen, mijnheer de Minister, dat — nu er reeds in Vlaanderen zoveel bestudeerd is — wij eindelijk ook resultaten mogen verwachten ? Van onze fractie krijgt u daarvoor in ieder geval het volste vertrouwen. (**Applaus bij de leden van de meerderheid**)

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, ook ik dank de verslaggever voor zijn uitgebreid en gedetailleerd verslag. Ik denk dat al de leden die aan deze commissiebesprekingen hebben deelgenomen zich in het verslag hebben herkend. Daarvoor mijn dank. Aan de heer De Seranno wens ik te zeggen dat hij niet ongelukkiger moet zijn dan wij, want wij kregen nog minder spreektijd toebedeeld. Wij hebben maar vijf minuten spreektijd om bijvoorbeeld inzake huisvesting onze ideeën te verkondigen en vijftien minuten om iets over drie departementen te zeggen.

De heer J. De Seranno : Onze fractie telt 63 leden.

Mevrouw M. Vogels : Met zo weinig zijn wij ook niet meer. Het is niet omdat men met weinig is dat men niet veel kan te zeggen hebben.

Minister J. Pede : U spreekt reeds twee minuten.

Mevrouw M. Vogels : Inderdaad, ik zal dus best mijn uiteenzetting aanvangen.

Ik wens mijn betoog in drie delen op te splitsen. Allereerst een paar woorden over de ruimtelijke ordening.

Na 20 jaar wet op de ruimtelijke ordening en 10 jaar 'nadat het laatste gewestplan de bodembestemming vastlegde, worden de vragen om wijzigingen van de bodembestemming alsmmaar talrijker en worden tekorten van de wet, wat betreft de procedure van deze wijziging meer en meer als te stroef ervaren.

Het dynamisch inspelen op nieuwe behoeften in verband met de besteding van onze ruimte is inderdaad een logische vraag, maar ze is niet altijd eenduidig. De notie nieuwe behoeften dekt nogal verschillende niet altijd met elkaar te verzoenen belangen, zo blijkt.

Wij leven vandaag in een samenleving waarin de vrije tijd toeneemt en de vrijetijdsbesteding nieuwe eisen stelt aan onze ruimte, sportbeoefening is er zo een, maar de vraag is of we hier zo maar moeten op ingaan. Als uw beleid er een is dat zich prioritair wil richten op het vrijwaren van onze schaarse open ruimte, dan moet u in dit kader ook de nodige conclusies trekken en is het bijvoorbeeld niet geoorloofd om in te gaan op een kleine golflobby die onder het mom van democratisering van haar sport beslag wil leggen op vele hectaren, liefst goed gelegen open ruimte, open ruimte die tegelijkertijd ook essentieel is vanuit natuurbehoudsoogpunt.

Of neem nu het probleem van de planschade dat een probleem is dat dergelijke omvang heeft aangenomen dat het budgettair niet meer haalbaar is en zo blijft in bepaalde gevallen enkel nog op te lossen is door een wijziging van de gewestplannen met alle gevolgen vandien, nieuwe rechtsonzekerheid, gevaarlijke precedenten. Het dynamisch inspelen op nieuwe noden betekent echter ook — de heer De Seranno heeft dat ook aangehaald, op dat vlak kom ik met hem overeen —

Vogels

de evoluties terugschreeven. De gebieden die op onze gewestplannen werden opgetekend als woonuitbreidingsgebied waren ook gesteund op demografische gegevens van 20 jaar terug. Vandaag leven wij met andere gegevens, een dalend geboortecijfer, een dalende immigratie en met een overaanbod aan woonuitbreidingsgebieden of op zijn minst een foute spreiding ervan.

Tegen deze achtergrond wordt het praten over een versoepeling van de wijzigingsprocedure van de gewestplannen een iets complexere zaak, met als fundamentele achterliggende vraag : wat zijn onze prioriteiten in verband met de besteding van onze ruimte.

Ook bij u, mijnheer de Minister, vinden we als eerste prioriteit het niet verder volbouwen van onze open ruimte en het vrijwaren van wat we nog overhouden. Dat het hanteren van dit principe alleen niet voldoende is blijkt echter duidelijk uit het beleid van uw voorgangers die ook dit principe in hun vaandel droegen en die eveneens een versoepeling van de wijziging van de plannen als prioritair beleidspunt stelden.

In dit verband moeten we leren van de fouten uit het verleden. Via het minidecreet werden een aantal criteria naar bouwvolume en bestemmingswijziging versoepeld. Dit decreet is nu ongeveer 2 jaar in voege. Het zou mij interesseren hiervan een bilan te zien, vooral vanuit de optiek in hoeverre deze versoepeling een impact heeft gehad op het verder volbouwen van onze open ruimte door middel van de gehate — onzerzijds althans — opvulregel.

Een evaluatie van dit decreet moet volgens ons eerst gebeuren vooraleer men nieuwe versoepelingsmaatregelen via een nieuw decreet vastlegt. Daarnaast vinden wij het even noodzakelijk dat men zich eens opnieuw bezint over de prioriteiten die men wil leggen in een ruimtelijk beleid. Ook hier zijn belangrijke evoluties en inzichten geëvolueerd sinds 20 jaar ; inzichten met betrekking tot natuurbehoud, het instandhouden van onze

flora en fauna, het multifunctioneel gebruik van natuurgebieden, de heroriëntering van de woonfunctie naar de stedelijke agglomeraties.

Meer prioritair dan een wijziging van wat bestaat lijkt mij dan ook dat men eens eindelijk werk maakt van een Structuurplan Vlaanderen, een plan dat de grote visie van een ruimtelijk beleid vastlegt. Dit plan wordt des te meer noodzakelijk als men denkt aan decentralisatie van de beslissingen naar de gemeente toe.

Tot op bepaalde hoogten is de gemeente inderdaad de best geplaatste instantie om de ruimte zo in te delen dat ze beantwoordt aan de directe noden van haar bewoners, maar wel binnen de duidelijk bepaalde grenzen van een globaal beleid. Ecologische wetmatigheden laten zich niet afgrenzen door gemeentegrenzen.

Collega's, vaak wordt er gesproken over de rechtszekerheid van de burger waarmee men dan wijst naar de onzekerheid die voortvloeit uit een eventuele bestemmingswijziging. Rechtszekerheid is echter ook in de andere richting van fundamenteel belang. Waar is de rechtszekerheid van de burger die geconfronteerd wordt met bouwovertradingen van zijn buurman, met illegaal opgetrokken bedrijfsruimte, met overtradingen van uitbatingsvergunningen ? Wettelijke bepalingen hebben maar zin als men ze ook afdwingbaar kan maken. De manier waarop de diensten van AROL, die weliswaar onderbemand zijn, op dit moment de rechtszoekende burger behandelt, is godgeklagd.

In die zin is het ook zonder belang nog eens te verwijzen naar de zaak Paul Van Gijssels, de ambtenaar uit Schilde, die de gebrekkige toepassing van de wet aankloeg en er uiteindelijk zwaar moest voor boeten.

Met andere woorden, mijnheer de Minister, het is ons inziens vijf voor twaalf en wij zouden u dan ook met aandrang willen vragen om van het goed functioneren van de administratieve diensten, belast met de uitvoering van de wet een prioritair punt te maken. De nonchalance, het gebrek aan controle en de corruptie, want zo mogen we het wel noemen, zijn op dit

moment als een kankergezwell die de wet op de ruimtelijke ordening van binnenuit uitholt.

Tenslotte wil ik nog wijzen op de noodzaak om van de inspraakprocedure die in de wet op de ruimtelijke ordening voorzien is een efficiënte procedure te maken, los van een administratieve rompslomp, een procedure die de schijndemocratie overstijgt. Een eerste enorme uitdaging in dit verband is de hele TGV-geschiedenis. De bevolking in de Kempen staat in rep en roer en terecht, want vanop een tekentafel, ergens in Brussel, heeft men in het kader van de technologische renovatie een snelspoorverbinding uitgetekend die als een mes door ons dichtbevolkte land zal snijden en enorm wat open ruimte zal kosten. Als u werkelijk een beleid wil voeren, gericht op de vrijwaring van onze open ruimte waarom heeft u dan nog geen formeel protest aangetekend bij onze nationale overheid ? Wanneer zal de bevolking worden geraadpleegd over dit project ? Als de beslissing gevallen is ?

Mijnheer de Minister, wij staan voor een belangrijk jaar in ons natuurbehoud. Het langverwachte bosdecreet zal er, naar wij vernamen in de Commissie dan toch eindelijk komen. Dit bosdecreet is een goede zaak omdat het eindelijk de andere dan economische functie van het bos erkent. Door ons dichtbevolkte land en de schaarse bossen die ons nog resten zal echter 99 procent van het Vlaamse bosareaal het statuut krijgen van multifunctioneel bos.

Als men de verschillende functies van het bos — de recreatieve, de bosbouw en het natuurbehoud — bekijkt, dan is duidelijk dat natuurbehoud hierbij het zwakke broertje is, het meest kwetsbare. Wil men echter de natuurbehoudsfunctie au sérieux nemen, dan is het nodig om een gedeelte van het bosareaal als natuurreservaat te beschermen, met eventueel ondergeschikte bij komende, educatieve en stille recreatieve functies.

Het voorstel dat door Kritisch Bosbeheer Vlaanderen vorige zaterdag op Bossendag werd geopperd, lijkt mij dan ook meer dan het overwegen waard. Zij stellen voor om 25 procent

Vogels

van de openbare bossen het statuut van natuurreservaat te geven. Dit lijkt wat veel op het eerste gezicht, maar uiteindelijk gaat het om 8.500 hectaren of 0,62 procent van het Vlaamse grondgebied. Algemeen lopen wij trouwens met ons reservatenbeheer fel achter op de ons omringende landen. Nederland heeft 4 procent van zijn grondgebied het statuut van staatsnatuurreservaat gegeven. België haalt nog niet de helft.

Een andere belangrijke klemtoon in uw beleid, mijnheer de Minister, is de accentverschuiving inzake instandhouding en beheer van natuurgebieden van regionale overheid naar verenigingen en plaatselijke overheid. Dit lokt toch wel enkele bedenkingen uit. Deze verschuiving is in hoofdzaak ingegeven door budgettaire motieven. De vraag is of het niet alweer een doorschuiven is van taken naar lagere overheden die uiteindelijk ook de middelen niet hebben zodat geen coherent beheer en vooral geen beleid op dit vlak meer zal bestaan.

De verantwoordelijkheid voor het globaal beleid van de natuurgebieden behoort tot uw bevoegdheid, mijnheer de Minister. Dit wil ook zeggen dat u dient te voorzien in begeleiding, coördinatie en controle van het beheer van verenigingen of ondergeschikte besturen.

De wetenschappelijke begeleiding kan worden waargenomen door het VLIN. Deze jongste aanwinst in uw beleidsinstrumentarium vinden wij van groot belang. Maar sta mij toe toch mijn bezorgdheid uit te spreken. Als u het VLIN een kans wil geven, moet u het hiertoe ook de nodige middelen geven. Wij blijven erbij dat de localisatie in Limburg slecht is. Dit zal de goede samenwerking met de administratieve diensten die in Brussel gevestigd zijn niet vergemakkelijken. Als wij van het VLIN een werkelijk beleidsinstrument willen maken, zullen we ervoor moeten waken dat er van bij de start een geregelde samenwerking bestaat tussen Limburg en Brussel en zullen wij binnen kort de taken van deze dienst nauwkeuriger moeten omschrijven. Dit laatste lijkt mij niet zo moeilijk te zijn. Ik sprak al

over de wetenschappelijke begeleiding van het beheer van de natuurreservaten als mogelijke taak, maar er zijn nog andere dringende en concrete taken voor het VLIN denkbaar. Een daarvan is bij voorbeeld de adviesrol die het VLIN uit ecologische bekommerning zou kunnen vervullen ten opzichte van de ruilverkavelingen.

Dit brengt mij bij het derde terrein van mijn uiteenzetting, namelijk de ruilverkaveling, dat ik noodgedwongen bondig moet bespreken, maar waarover uitgebreid in de Commissie is gediscussieerd.

Wanneer wij de begroting voor Landinrichting bekijken en vergelijken met de begroting van vorig jaar, kunnen we Minister Deprez feliciteren. Hij is ongetwijfeld de kampioen van deze begrotingsronde. Hoewel de investeringsuitgaven voor alle begrotingsposten op 90 procent werd gebracht en de overige 10 procent werd verdeeld over prioritaire terreinen, is Minister Deprez erin geslaagd de landinrichting als prioriteit te laten erkennen.

Het leggen van deze prioriteiten is onbegrijpelijk. Het benieuwt ons de criteria te kennen die hierbij werden gehanteerd. In de begroting is 308 miljoen frank ingeschreven voor ruilverkavelingen, net zo veel als voor stads-herwaardering. Nochtans is de uitvoering van de ruilverkaveling in Vlaanderen geen voor de hand liggende zaak.

Integendeel, wij zijn ons inziens op een moment gekomen dat deze hele politiek moet herdacht worden en wel op basis van verschillende elementen, bijvoorbeeld op basis van een landbouwbeleid dat meer en meer in vraag wordt gesteld, met als kenmerken grootschaligheid, monocultuur en landbouwoverschotten. Men ging zich in de EG bezinnen over deze onbetaalbare landbouwpolitiek en in het groenboek worden duidelijk vragen gesteld naar het zinvolle van een voortzetten van de ruilverkaveling.

De milieukosten van deze manier van aan landbouw doen worden hoe langer hoe duidelijker. De afbraak van natuurelementen heeft tot gevolg dat heel wat plantensoorten en diersoort-

ten verdwijnen, dat de landerosie nog versnelt, — en ze is al zo dramatisch in het Vlaamse land — dat de vervuiling van lucht en water door het grootschalig gebruik van drijfmest wordt versneld.

Met andere woorden, de prioriteit die door de Vlaamse Regering gelegd werd met betrekking tot ruilverkaveling is voor ons niet alleen onlogisch maar zelfs totaal onverantwoord. (**Applaus bij Agalev**)

De Voorzitter : Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, verwijzend naar de Regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve die amper zes maanden geleden werd afgelegd en waarin werd gezegd dat de Vlaamse Executieve een beleidsplan zou opstellen waarin meer rekening zou worden gehouden met doelstellingen zoals het vrijwaren van open ruimten, zorg voor het behoud van ecologische waarden, zorg voor landschappelijk en landelijk erfgoed en aangenaam leefklimaat met bijzondere aandacht voor de leef- en werkruimten van de plaatselijke gemeenschappen en dat voor grote infrastructuurwerken een milieu-effectrapport zal worden gevraagd, wil ik tijdens mijn uiteenzetting in dit begrotingsdebat mijn speciale aandacht laten gaan naar de ruimtelijke ordening en de sportinfrastructuur. Ik wens daarbij het globale beleid van de Vlaamse Executieve te appreciëren en op haar samenhang te toetsen.

Hoe en in welke mate zal het ruimtelijk beleid worden gehanteerd om de wildgroei van aanspraken en initiatieven uit de recreatie- en ontspanningssector op te vangen en te integreren? Nu de Vlaamse raad een Commissie voor Sport heeft, heeft zij zich terecht en bij voorrang vragen gesteld over de infrastructuur. Zoals wij in het verslag lezen is voor de sportbeoefening een adequate en aangepaste infrastructuur de eerste en belangrijkste hefboom. Ik citeer het verslag : „De Vlaamse Gemeenschap beschikt waarschijnlijk over voldoende infrastructuur”. Verder wordt gezegd : „Alhoewel elke beleidsverantwoordelijk ke

Merckx-Van Goey

overtuigd is van de noodzaak van een gecoördineerd infrastructuurbeleid, kan men toch opmerken dat diverse pogingen tot overleg gestrand zijn. Het blijft theoretisch nog steeds mogelijk dat in dezelfde wijk sporthallen van het vrij onderwijs, het Rijksonderwijs, het leger, de gemeenten, de Vlaamse Gemeenschap enzovoort worden opgericht zonder dat de ene bouwheer op de hoogte is van de intenties van de andere." Nog verder lees ik : „Evenmin mag gesteld worden dat de sport niet op het begrip zou kunnen rekenen van mijn huidige en vorige collega van Ruimtelijke Ordening. Sportieve bezorgdheden zitten duidelijk geïntegreerd in de beleidsplannen”.

Vandaar mijn verwondering in het verslag, maar dan bij de bespreking over de ruimtelijke ordening, te lezen dat de gewestplannen niet altijd hebben ingespeeld op de vrijetijdsbesteding, met gevolg dat niet voldoende ruimte werd gepland voor aanleg van terreinen voor sportbeoefening.

Is het waar dat bij het opstellen van de gewestplannen het belang van de recreatie en de sport nog niet werd ingezien en de weerslag op de tewerkstelling niet werd erkend zodat sport en recreatie te weinig ruimte kregen ? Ik meen dat hier enige voorzichtigheid en realiteitszin gewenst is.

Die gewestplannen zijn er na jarenlang wanbeheer op ruimtelijk gebied gekomen met op dat ogenblik reeds een stijgende vraag naar ruimten voor de meest diverse doeleinden. Zij vormden het eerste globale kader waarbinnen diverse aanspraken op ruimten moesten worden verzoend. Doorheen een ruimere consultatie ontstaan, zijn zij met hun gebreken nochtans het enige instrument waarop wij kunnen terugvallen om niet opnieuw in een wildgroei terecht te komen. Dit laatste is trouwens niet denkbeeldig. Op vele plaatsen wordt aan de gewestplannen geknabbeld, meestal ten koste van landbouwgrond, het bosareaal en open ruimten. De formules waarlangs dit gebeurt zijn herkenbaar. Een aantal elementen komen er in wisselende dosering in voor. Men brengt aan hoe bepaalde noden

werden onderschat en niet konden worden voorzien bij de opmaak. Vervolgens geeft men aan die nood een sociale dimensie zodat de idee openbaar nut hanteerbaar wordt. Men wijst vervolgens op het economisch ofwel het ecologisch nut van de ingreep die op het gewestplan zou moeten worden uitgevoerd om dan plotse-ling van het principiële vlak af te stappen om naar lokale initiatieven terug te gaan, die dan los van het globaal algemeen kader zowel ruimtelijk, sociaal als politiek ter plaatse wordt uitgevochten. Indien men de ingrepen toch op een ruimer vlak wenst te situeren, bijvoorbeeld, het Vlaamse golfbeleid, is dit eng sectorieel bedacht en fragmentair. Mijnheer de Minister vanuit landbouw, platteland en natuurbehoud bekeken is dit onaanvaardbaar omdat de meeste ingrepen betrekking hebben op landbouwgronden en groengebieden. Nochtans kan mijns inziens niet worden gezegd dat de landbouw royaal werd behandeld bij het tot stand komen van de gewestplannen. Een studie van de GERV wees uit dat de gewestplannen de verstedelijkings-tenden- s op een tweevoudige manier hebben doorgedrukt : eerst werden de bouwzones in de voorontwerpen globaal ingekleurd en werd op diverse plaatsen geen rekening gehouden met de beschikbare open ruimten binnen die zones, daarnaast groeide de oppervlakte die voor stedelijke functies gereserveerd was in de overgang van het ontwerp naar het definitieve plan met 10.230 hectaren ten koste van open ruimte. Dit strookte alleszins niet met de doelstellingen die voorop stonden. Dit is dus een redenvoor landbouw en platteland om in elke discussie rond de wijziging van de gewestplannen een strakke lijn te volgen, te meer omdat bij overtredingen ook nog laks wordt optreden. Deze houding weerspiegelt trouwens het algemeen klimaat. Ik ben er dan ook van overtuigd dat elk ruimtelijk beleid voor Vlaanderen niet mogelijk is indien de diverse aanspraken, de deelvragen niet ingekaderd worden in een ruimere visie. Van landbouw en platteland uit bekeken, betekent dit dat geen verder prijsgeven van gronden kan worden geduld indien er geen globaal plattelandbeleid is. Elke vraag naar grond-inname op het platteland voor een

welomschreven belang, bijvoorbeeld de golfsport, moet in het kader van het totaal belang worden bekeken, zoniet gaat dit deelbelang zich aandienen als algemeen belang, zonder dit ooit ten gronde te verantwoorden. Wat kan dit inkaderen in een globaal plattelandbeleid inhouden ? Twee belangrijke, elkaar aanvullende zaken. Er mogen geen beslissingen bijvoorbeeld in verband met recreatie genomen worden, buiten een ruimere visie om. Voor de recreatie houdt dit in dat niet alles herleid mag worden tot de vraag naar sportinfrastructuur, maar dat er in functie van de streek, zicht is op de lange termijn politiek. Wanneer er in een streek een vraag opduikt dient deze onderzocht te worden in het kader van de onderlinge verhoudingen tussen de verschillende mogelijke recreatievormen en rekening houdend met de gevolgen op lange termijn. Actieve, passieve, intensieve en extensieve recreatie dienen benaderd te worden in functie van de eigenheid van het gebied en van de noden van de lokale bevolking, de ruimere functie van de streek in de Vlaamse context.

Vervolgens meen ik dat elk project grondig verantwoord moet worden wanneer het gaat om actieve en intensieve recreatie waarbij een infrastructuur wordt aangelegd of gevaloriseerd. Ik denk bijvoorbeeld aan de waterplassen in functie van de watersport. Het is aan de Vlaamse Raad om vast te stellen op welke aspecten deze verantwoording moet slaan. Daarbij zou onder meer aan het volgende kunnen worden gedacht. Afhankelijk van de sportinfrastructuur zou een straal moeten worden bepaald waarbinnen elke parallelle infrastructuur wordt geweerd. Bovendien zou er een sociale verantwoording moeten zijn van het project. Om te vermijden dat te pas en te onpas termen als algemeen nut worden gebruikt zou die verantwoording volgende gegevens kunnen bevatten : welke zijn de potentiële klanten, hoeveel zijn er, vanwaar komen ze ? Parallel zou een sociale kaart moeten worden opgemaakt om na te gaan in hoeverre deze infrastructuur aan de lokale bevolking ten goede komt.

Tenslotte wil ik stellen dat de land- en tuinbouw een primaire sector is, be-

Merckx-Van Goeij

heerder van strategische reserves aan vruchtbare gronden die via de toelevering en de verwerking een belangrijke bijdrage levert aan het economische leven. Als vuistregel kan men stellen dat één boer werk schept voor twee andere personen.

Ik wil eraan toevoegen dat de landbouw het platteland blijft vorm geven en bewaren en dat de ordening van de ruimte, van de industrie, van land- en tuinbouw en recreatie moet steunen op rechtszekerheid ons nu door de gewestplannen geboden.

Land- en tuinbouwgebieden, natuurgebieden en bossen kunnen niet als restgebieden worden beschouwd. Boeren en tuinders hebben in Vlaanderen een andere roeping dan als hoofdberoep parkwachter te worden. Ook boeren en tuinders zoeken en waarderen recreatie- en ontspanningsmogelijkheden, echter naast de onmisbare bedrijfszekerheid en tewerkstellingskansen in hun beroep.

In Vlaanderen is er in de open ruimte geen plaats meer af te staan. In de reeds beperkte open ruimte in Vlaanderen kan er geen sprake zijn van een onbeperkte ongecoördineerde uitbouw van een zo grondopslopende infrastructuur.

Ik meen, mijnheer de Minister, dat

het mijn taak is u hierover te informeren en te stellen dat ik moeilijk akkoord kan gaan met uw zienswijze over mogelijke aanpassingen van de gewestplannen. Ik meen dat ik hierbij ook de mening vertolk van verschillende van mijn collega's. Het landbouwareaal en het natuurgebied nog verminderen kan echt niet eenzijdig en zeker niet om de haverklap.

Zoals wij vandaag weer in de pers kunnen lezen (Mevrouw **Merckx-Van Goeij toont een bepaalde krant**) worden in de gemeente Linkebeek — en dit is één voorbeeld uit vele andere — plannen gemaakt voor de aanleg van hockey- en golfbanen. Er wordt aanspraak gemaakt op niet minder dan 150 hectaren open ruimte.

In deze context zal dan ook met de meest kritische aandacht uw beleid worden gevolgd. Deze kans biedt zich thans onder meer op verschillende plaatsen in het Hageland aan, niet in het minst in mijn eigen dorp waar initiatiefnemers totaal vreemd aan onze leefgemeenschap andermaal het landelijk karakter en de landelijke omgeving het ideale kader vinden om grootse recreatieprojecten voor te stellen die — en ik leg hierop de nadruk — door de plaatselijke bevolking niet worden gewenst. Wij wachten derhalve met enige spanning af om dit concreet geval te evalueren.

Mijnheer de Minister, ik zie uit naar

een globaal debat in deze Vlaamse Raad over de ruimtelijke ordening in haar relatie met de open ruimte, recreatie, natuurbehoud, landbouw en niet in het minst de rechtszekerheid die de gewestplannen ons thans geven. **(Algemeen applaus)**

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. De Ministers Pede, Lenssens en Deprez zullen achtereenvolgens op de verschillende uiteenzettingen antwoorden.

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 12.40 uur.
